

فارسی ۲ و ۳

(کافم کافمی)

۱-

بیت «ج»: درد آشنا: دمساز
بیت «ه»: تاب: پرتو
بیت «ب»: این چنین: ایدون
بیت «الف»: پرده: آهنگ
بیت «د»: حریف: دوست

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲-

صبح: بامداد، سپیده‌دم، پگاه
تداعی: یادآوری، به‌خاطر آوردن
کازیه: جاکاغذی
طیلسان: نوعی ردا

(ظنین؛ زاهدی‌کیا)

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۳-

غلط املایی: تمحید ← تمهید

(مریم شمیرانی)

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۴-

حس آمیزی: رنگین بودن سخن / جناس: ندارد

تشریح گزینه‌های دیگر:

(کافم کافمی)

گزینه «۱»: مراعات‌نظیر: طاق، محراب / استعاره: نرگس ← چشم
گزینه «۲»: ایهام تناسب: زخم ۱- ضربه (معنای پذیرفتنی و مورد نظر) ۲- جراحت
که با درد افکار (زخمی) و ناله تناسب دارد. / اسلوب معادله: مصراع دوم مصداق یا
مثالی برای توجیه مفهوم مصراع اول است.
گزینه «۳»: تشبیه: ملک دل (اضافه تشبیهی) / متناقض‌نما: معمور (آباد) شدن با
خرابی

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵-

(مسن و سگری)

حسن تعلیل: در بیت «د» دلیل ذکر شده جنبه اقتناعی دارد و واقعی نیست.
تشبیه: بیت (ب): دست شستن از حیات مثل آب حیات است، خط کشیدن به
جهان، مانند خط نجات است.
تلمیح: بیت (ج): به‌داستان پاکدامنی یوسف پیامبر اشاره شده است.
ایهام تناسب: بیت (الف): هوا در بیت در معنی «میل و آرزو» به‌کار رفته است اما در
معنی غیرمرتبط (آب و هوا) با آب تناسب دارد
حس آمیزی: بیت (ه): بخت سیاه

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۶-

(مریم شمیرانی)

هسته م.الیه م.الیه هسته م.الیه م.الیه
سوز غم عشق ت کَر سِر زلف ت

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: اسیر غم عشق
گزینه «۲»: وابسته وابسته ندارد.
گزینه «۳»: فکر زاد راه

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۷-

(مسن و سگری)

در بیت گزینه «۴»، «دل» و «مطلب» مفعول هستند و مسند وجود ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: نهاد (-) + مفعول (بنده) + مسند (آزاد) + فعل (کرد)
گزینه «۲»: نهاد (خضر) + مفعول (دیوار) + مسند (آباد) + فعل (کرد)
گزینه «۳»: نهاد (هر که) + مفعول (روی خویش) + مسند (وقف سیلی استاد) + فعل (کرد)
(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۵۳ و ۵۵)

(کافم کافمی)

۸- مفهوم مشترک ابیات «ب» و «د»: تعلق نداشتن روح آدمی به دنیای ماده (ضرورت بازگشت به اصل)

تشریح گزینه‌های دیگر

مفهوم بیت «الف»: نکوهش مادی‌گرایی و دل‌بستگی به خواسته‌های نفسانی و مادی
مفهوم بیت «ج»: توصیه به جان‌فشانی در راه معشوق.

(فارسی ۳، مفهوم، مشابه صفحه ۴۶)

۹-

(مریم شمیرانی)

گزینه «۴»: پیام مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴» توصیه به غنیمت شمردن فرصت و با هم بودن است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۵۷)

۱۰-

(امیر افضل)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط «جانبخشی و بی‌مرگی عشق» است. کسی که عاشق است، حیات ابدی دارد.

مفهوم بیت گزینه «۳» این است: «عشق حتی پس از مرگ هم فراموش نمی‌گردد.»

(فارسی ۳، مفهوم، مشابه صفحه ۵۳)

۱۱-

(مسن اصغری)

نژند: خوار و زبون، اندوهگین / کراهیت: ناپسندی / شبگیر: سحرگاه، پیش از صبح /
راغ: دامنه کوه، صحرا / جیب: گریبان، یقه / توقیع: امضا کردن فرمان، مهر کردن
نامه و فرمان

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۱۲-

(سیریمال طباطبائی نژاد)

غلط گزینه‌های دیگر و املا درست آن‌ها

غلط	←	درست
۱) پژمرده‌گی	←	پژمردگی
۲) خوردسال	←	خُردسال
۳) برخواستند	←	برخواستند

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۱۳-

(امیر افضل)

ثمرت (=ثمره): میوه، بار، حاصل

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۱۴-

(مسن اصغری)

مجاز: آب (مصراع دوم) مجاز از رود و رودخانه / ایهام: ندارد

کنار: ایهام تناسب: ۱- آغوش (معنای مورد نظر) ۲- ساحل (با آب تناسب دارد)
(مصراع اول)

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۵-

(امیر افضل)

ایهام تناسب «دوش»: معنی حاضر: دیشب، معنی غایب: کتف که تناسب دارد با
گریبان / علت این که گل شکوفا شده و پیراهن بر خود دریده این است که باد بوی
خوش زلف او را با خود به گلستان آورده و گل بی‌قرار و مشتاق شده است: حسن
تعلیل

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: هشیار و مستان: تضاد / تشبیه ندارد.
گزینه «۳»: بوستان، گل و باغبان: مراعات نظیر / اسلوب معادله ندارد.
گزینه «۴»: ای باد: تشخیص و استعاره / پارادوکس ندارد.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۲۳- (ابراهیم غلامی نژاد)
«مَنْ: هر کس / «غَلَبْتَ»: (در این جا) غلبه کند / «شَهَوْتُهُ»: شهوتش / «عَقَلَهُ»: عقلش / «فَهَوُّهُ»: پس او / «شَرُّهُ»: بدتر / «مِنَ الْبَهَائِمِ»: از چارپایان
(ترجمه)

۲۴- (مرتضی کاظم شیروری)
«كَلَّمْنَا»: همه ما / «مشتاقون»: علاقمندیم / «إلى أداء الأعمال الصالحة»: به انجام کارهای نیک / «فعلينا»: پس ما باید، پس بر ماست / «أَنْ نَتَجَنَّبَ»: دوری کنیم / «الوقوع في المواقف السيئة»: افتادن در جایگاه‌های بد
(ترجمه)

۲۵- (مرتضی کاظم شیروری)
«الخَيْرُ وَ الشَّرُّ»: خوبی و بدی / «كلماتان»: دو کلمه‌ای (دو واژه‌ای) هستند / «يُعرف»: شناخته می‌شوند / «بهما»: با آن دو / «خير الاعمال و شرها»: بهترین و بدترین اعمال / «فحى»: پس بشتاب / «غلى خيرها»: به سوی بهترینش
(ترجمه)

۲۶- (مهیر فاتی - کامیاران)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «المياه»: آب‌ها
گزینه «۲»: «العمل»: کار / «أَنْ يَشْتَغِلَ»: مشغول شود
گزینه «۳»: «كان قد اُتُنِعُوا»: خودداری کرده بودند
(ترجمه)

۲۷- (مهیر فاتی - کامیاران)
کلمه «أَفْعَ» فعل مضارع از صیغه «متکلم وحده» و به معنی: «سود برسانم» است و اسم تفضیل نیست.
(ترجمه)

۲۸- (هاری پولاری)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: حرف جر «مِن» ترجمه نشده است. «اغفرنا» باید به صورت «اغفر لنا» می‌آمد.
گزینه «۲»: «تغفر» اشتباه بوده و باید به صورت «اغفر لنا» می‌آمد.
گزینه «۳»: بعد از حرف جر «مِن»، باید «ما» می‌آمد و همچنین «تعلمون» اشتباه آمده است.
(ترجمه)

۲۹- (مرتضی کاظم شیروری)
انسان باید او را رها کند؛ زیرا او انسانی خوار شده است: (صحیح: الشَّام؛ دشنامگو)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: آن در قلب انسان متواضع ماندگار می‌شود، نه مغرور: (حکمت)
گزینه «۲»: مؤمن در روی زمین با این حالت راه نمی‌رود: (با خودپسندی)
گزینه «۳»: ما به صرفه‌جویی در آن اهتمام می‌ورزیم: (مصرف آب)
(مفهوم)

۳۰- (مرتضی کاظم شیروری)
توضیح: مصلحت اینگونه است که تو خاموش باشی و زبان زیر کام نگهداری.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: در رابطه با گوهر شمردن و بها دادن به عمر انسان است.
گزینه «۳»: درباره خاموشی و صحبت کردن به زبان عربی است.
گزینه «۴»: سکوت را عجز و ناتوانی مطرح کرده است در حالی که مفهوم عبارت ناتوانی نیست؛ بلکه نگاه داشتن زبان و سکوت از روی اراده است.
(مفهوم)

۱۶- (سیر جمال طباطبایی نژاد)
در گزینه «۲»: «خود» بدل و «عقل» معطوف است که هر دو نقش تبعی هستند.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «خود» بدل برای سیمرغ است که به ضرورت وزن شعر جابه‌جا شده است.
گزینه «۲»: «همه» بدل است.
گزینه «۴»: «سکوت» معطوف است.
(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۳۴)

۱۷- (ظین زاهری‌کیا)
فعل مجهول در سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: خوانده آید
گزینه «۲»: گشاده شد
گزینه «۴»: کشته شود
(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۸- (مسن اصغری)
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: پندناپذیری عاشق
مفهوم بیت گزینه «۳»: بی‌تأثیر بودن پند و نصیحت در انسان‌های غافل
(فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۱۵)

۱۹- (سیر جمال طباطبایی نژاد)
ابیات «ب، پ، ج» دعوتی است به مدارا، صلح و آشتی که مفهوم متن صورت سؤال هم این است.
بیت «الف»: بر ستمگران نباید رحمت کرد.
بیت «ت»: با نرم کردن دل، کسب بصیرت کن.
بیت «ث»: هر چه از دوست می‌رسد، نیکوست (مقام رضا)
(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۲)

۲۰- (امیر افضل)
بیت سؤال به ناتوانی عقل اشاره دارد. بیت گزینه «۱» نیز به همین معنا اشاره دارد.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: کوه و سنگ ظرفیت وجودی داشتن عقل و دل را ندارند.
گزینه «۳»: خدا در درون ماست. خود را دریاب، عقل را رها کن.
گزینه «۴»: سخن، طفلی است که از عقل تغذیه می‌کند.
(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۰)

عربی، زبان قرآن ۲

۲۱- (ابراهیم غلامی نژاد)
«اصبروا»: صبر کنید، شکیبایی کنید / «حَتَّى يَحْكُمَ»: تا داوری کند / «اللَّهُ»: خداوند، خدا / «بَيْنَنَا»: میان ما، میانمان / «و هُوَ خَيْرٌ»: و او بهترین / «الحاکمین»: داوران
(ترجمه)

۲۲- (ابراهیم غلامی نژاد)
«علینا»: ما باید، بر ما واجب است / «أَنْ نَكُونَ مشتاقين»: مشتاق باشیم / «إلى الأعمال الصالحة»: به کارهای شایسته / «و هی»: و آن / «مِن أَهْمِّ أسبابٍ»: از مهم‌ترین دلایل / «قَرَّبَ الله»: نزدیکی به خدا
(ترجمه)

ترجمه متن:

پیرزن فقیر کهن‌سالی در یک روستای کوچک زندگی می‌کرد، و همه اهالی روستا او را دوست می‌داشتند، زیرا او با آنان دلسوز و مهربان بود. روزی از روزها پیرزن به شدت مریض شد، پس پزشک او را آگاه ساخت که بهترین درمان برای او این است که هر روز یک فنجان عسل بنوشد، ولی او فقیر بود و نمی‌توانست روزانه عسل بخورد، به همین دلیل کدخدای روستا با اهالی قرار به کمک به او گذاشتند، پس کوزه‌ای بزرگ آورد و آن را وسط روستا قرار داد، و از همه افراد در روستا خواست یک فنجان عسل بیاورند و داخل این کوزه قرار دهند. مردم شروع به آمدن از سرتاسر روستا کردند در حالی که فنجان‌هایشان را می‌آوردند و در کوزه می‌ریختند، جمع کردن عسل در روز کامل ادامه یافت و در روز سوم کدخدا آمد تا محتویات کوزه را ببیند، پس آن را پر از آب یافت، همگی آب در کوزه ریخته بودند در حالی‌که به دیگران برای آوردن عسل اعتماد کرده بودند!

۳۱-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

ترجمه عبارت: مردم کمک به زن فقیر مهربان را دوست داشتند!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: کوزه برای جمع‌آوری عسل در خانه پیرزن قرار داده شد! بر اساس متن، کوزه در وسط شهر قرار داده شد!
گزینه «۲»: ترجمه عبارت: پیرزن عسل ننوشید پس بیماری سختی او را دچار کرد! بر اساس متن، نوشیدن عسل، درمان پیرزن بود!
گزینه «۳»: ترجمه عبارت: کدخدا با کمک اهالی روستا به خواسته خود دست یافت! کوزه پر از آب شد، پس خواسته شیخ محقق نشد!

(درک مطلب)

۳۲-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

هر فردی از روستا گمان کرد

ترجمه عبارت گزینه «۲»: که دیگران کاری مثل او انجام می‌دهند! نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: که حقیقت سرانجام مشخص نمی‌شود!
گزینه «۳»: ترجمه عبارت: که یک فنجان آب تأثیر نخواهد گذاشت!
گزینه «۴»: ترجمه عبارت: که همه عسل در کوزه خواهند ریخت!

(درک مطلب)

۳۳-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

نزدیک‌ترین عبارت به مفهوم متن: «رفتار هر فردی، سرنوشت همه به آن بستگی دارد».

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: به راستی مردم برای همدیگر خدمتگزار هستند!
گزینه «۲»: ترجمه عبارت: آن چه را دو (نفر) بخواهند، بدون شک محقق می‌شود!
گزینه «۴»: ترجمه عبارت: وقتی برادرها با هم کار کنند، کوه‌ها به طلا تبدیل می‌شوند!

(درک مطلب)

۳۴-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مع فاعله جمله اسمیة» نادرست است، زیرا فعل و فاعل تشکیل جمله فعلیه می‌دهند، نه اسمیه.

گزینه «۳»: «مفعوله: القرية» نادرست است، «القرية» در این جا مضاف الیه است.

گزینه «۴»: «مضارعه: تقرّر؛ مصدره: تقرّر» نادرست است، فعل «قرّر» بر وزن «فَعَّلَ» از باب تفعیل است.

(تفلیل صرفی و مثل اعرابی)

۳۵-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مفعول ...» نادرست است.

گزینه «۳»: «من فعل «تَعَمَّدَ»، مفعول ...» نادرست است.

گزینه «۴»: «مثنی للمذکر، من مصدر «تَعَمَّدَ» نادرست است.

(تفلیل صرفی و مثل اعرابی)

۳۶-

(هاری پولاری)

دقت کنید که «المسافرة» اسم فاعل از باب مفاعلة و مؤنث بوده و مصدر نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «تَفَكَّرَ» اشتباه بوده و باید به صورت «تَفَكَّرَ» باشد.

گزینه «۳»: «تَحَافَظَ» باید به صورت «تَحَافَظَ» بیاید.

گزینه «۴»: «العالم» باید به صورت «العالم» بیاید چرا که در این عبارت، به معنی «جهان» است.

(قواعد اسم)

۳۷-

(هاری پولاری)

سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن جمله اسمیه داشته باشیم. جمله اسمیه با اسم شروع می‌شود؛ در گزینه «۳»، «عَقْلٌ» اسم تفضیل بوده و بنابراین جمله اسمیه است.

ترجمه: عاقل‌ترین مردم کسی است که به عیبش آگاه باشد!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أَهْلَكَ» فعل ماضی از باب افعال می‌باشد و جمله فعلیه است. ترجمه: دو چیز مردم را هلاک کرد ...

گزینه «۲»: «أَحْسِنَ» فعل امر مخاطب از باب افعال می‌باشد و جمله فعلیه است. ترجمه: به مردم نیکی کن ...

گزینه «۴»: «أَحْسَنَ» فعل ماضی از باب افعال بوده و جمله فعلیه می‌باشد. ترجمه: مردم نیکی کردند ...

(انواع پیملاط)

۳۸-

(هاری پولاری)

سؤال می‌گوید گزینه‌ای را که در آن مقایسه یافت نمی‌شود، بیابیم؛ یعنی اسم تفضیل نداشته باشد. در گزینه «۴»، کلمه‌های «خیر و شر» در معنای اسم تفضیل نبوده و در آن مقایسه‌ای نیست. ترجمه: هرگاه بدی مردم بر خوبی‌اش غلبه کند، شیطان چشمانش را می‌بوسد!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أَعْلَمَ» در اینجا اسم تفضیل می‌باشد. ترجمه: من به خودم دانانترم.

گزینه «۲»: «أَبْذَلُ» در اینجا اسم تفضیل و به معنی «بخشنده‌تر» می‌باشد.

گزینه «۳»: «أَحْسَنَ» در اینجا اسم تفضیل و به معنی «بهترین» می‌باشد.

(قواعد اسم)

۳۹-

(مهید خاتمی - کامیاران)

در گزینه «۴»، «خیر» معنی «بهتر» می‌دهد و اسم تفضیل است. در سایر گزینه‌ها «خیر» به معنی «خوبی» است.

(قواعد اسم)

۴۰-

(مهید خاتمی - کامیاران)

اسم مکان در این گزینه وجود ندارد و «المزارعون» اسم فاعل است و معنی «کشاورزان» می‌دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مَبْدَأُ» در این عبارت بر وزن «مَفْعَلٌ» و اسم مکان است.

گزینه «۳»: «مَطْبَعٌ» در این عبارت جمع «مَطْبَعٌ» بر وزن «مَفْعَلٌ» و اسم مکان است.

گزینه «۴»: «مَسَاكِينٌ» در این عبارت جمع «مَسْكَنٌ» بر وزن «مَفْعَلٌ» و اسم مکان است.

(قواعد اسم)

دین و زندگی ۲ و ۳

۴۱-

(مبوه ابتسام)
از جلوه‌های توفیق الهی، ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن می‌باشد؛ مانند یافتن دوست خوب.
آیه شریفه: «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لِنَهْدِيَهُمْ لَسَبُلًا وَأَنَّا اللَّهُ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»: «کسانی که در راه خدا جهاد [و تلاش] کنند حتماً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم و در حقیقت خداوند با نیکوکاران است.» به این سنت الهی اشاره دارد.
(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۴۲-

(سیر امسان هنری)
خداوند درباره تقدیر الهی و این قانون‌مندی تخلف‌ناپذیر و استوار، مثالی می‌زند و می‌فرماید: «نه خورشید را سزد که به ماه برسد و نه شب بر روز پیشی جوید و هر یک در مداری در گردشند.»
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۶۰)

۴۳-

(مهمم رضایی‌بفا)
اختیار انسان در کشتی‌رانی و روزی‌طلبی در دریاها، در چارچوب و دایره قوانین الهی در جهان که قدر و قضای الهی نامیده می‌شود، صورت می‌گیرد. این مفهوم در آیه «اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لَتَجْرَىٰ فِيهِ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَلْبَثُوا مِنْ فُضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ» ترسیم یافته است.
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۶۲)

۴۴-

(ممسس بیاتی)
پندار نادرست افرادی چنین بود که قضا و قدر الهی با اختیار انسان ناسازگار است. ما هیچ اختیاری در تعیین سرنوشت خود نداریم، اما امیرالمؤمنین (ع) با رفتار (نشستن بر سایه دیوار محکم) و سپس گفتار خود، نگرش صحیح خود از قضا و قدر را نشان داد.
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۴۵-

(مبوه ابتسام)
آیه شریفه: «من جاء بالحسنة فله عشر امثالها و من جاء بالسئنة فلا يجزيه الا ما عملها و هم لا يظلمون» و پذیرش عبادت اندک و رضایت سریع خدا از کسی که طلب آموزش کرده، بیانگر سنت سبقت رحمت بر غضب است.
(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۲ و ۷۸)

۴۶-

(ابوالفضل امیرزاده)
هرکدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می‌دانیم. به همین جهت آثار و عواقب عمل خود را می‌پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده‌ایم، آن را جبران می‌کنیم. عهدها و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوارند. بنابراین، اگر کسی پیمان‌شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می‌داند.
«هیچ گویی سنگ را فردا بیا/ ورنه نیایی من دهم بد را سزا؟
هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟/ هیچ با سنگی عتابی کس کند؟»
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۶)

۴۷-

(مرتضی ممسنی‌کبیر)
امیرالمؤمنین (ع) درباره سنت املاء و استدراج می‌فرماید: «چه بسا احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده‌پوشی خدا او را مغرور سازد و با ستایش مردم فریفته و شیفته خود گردد و خدا هیچ‌کس را همانند کسی که به او مهلت داده، امتحان و آزمایش نکرده است.» بر اساس آیه شریفه: «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ و اَمَلِي لَهُمْ اَنْ كِيدِي مَتِينٌ: کسانی که آیات ما را تکذیب کردند به تدریج گرفتار عذابشان خواهیم کرد، از آن راه که نمی‌دانند و به آن‌ها مهلت می‌دهم، همانا تدبیر من استوار است.» تدبیر استوار خداوند پس از بیان سنت «املاء و استدراج» ذکر شده است.
(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۲ و ۷۹)

۴۸-

(مهمم رضایی‌بفا)
بسیاری از افراد، امور روزمره زندگی خود را جریان‌اتی عادی، و نه آزمایش و امتحان تلقی می‌کنند. آن‌ها می‌پندارند که امتحانات الهی تنها به لحظات سرنوشت‌ساز و استثنایی زندگی اختصاص دارد و فقط در چنین لحظاتی است که ایمان آدمی آزمایش می‌شود؛ در صورتی که با نگاهی دقیق درمی‌یابیم که هر ساعت از عمر ما با ده‌ها امتحان الهی همراه است. این مفهوم که خداوند با هر امر خیر یا شری ما را می‌آزماید، در آیه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً وَ اَلَبْنَا نَ تَرْجَعُونَ»: «هر کسی طعم مرگ را می‌چشد، و قطعاً ما شما را با شر و خیر می‌آزماییم و به سوی ما بازگردانده می‌شوید.» نگاه انسان‌ها را نسبت به حوادث پیرامون خود تغییر می‌دهد.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۱، ۷۵ و ۷۶)

۴۹-

(مرتضی ممسنی‌کبیر)
با توجه به آیه شریفه «لَوْ اَنَّ اهل القرى آمنوا و اتَّقوا لفتحنا عليهم بركاتٍ من السماء و الارض...»، بازتاب ایمان و تقوا، باز شدن قطعی درهای برکات الهی از آسمان و زمین است و آیه شریفه «و لا يحسن الّذين كفروا اَمَّا نملی لهم خیرٍ لانتفهم...» آنان که کافر شدند، تصور نکنند که اگر به آنان مهلت می‌دهیم، به نفع آن‌هاست... «بیانگر پندار نادرست کافران است.»

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۵۰-

(مهمم بقیاری)
در نتیجه اعتقاد به اینکه جهان خلقت حافظ و نگهدارنده است که در کار او اشتباه نیست. انسان این اطمینان خاطر را پیدا می‌کند که می‌تواند در جهان هستی از قدرت اختیار خود بهره‌بردار و در یک جهان قانون‌مند و هدفمند شروع به انتخاب، حرکت و فعالیت کند. چون طبق آیه شریفه «ان الله يممسك السماوات و الارض...» جهان خلقت قانون‌مند، حکیمانه و سامان‌دهی شده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۸)

۵۱-

(مهمم رضایی‌بفا)
از آنجا که معجزات هر پیامبری باید متناسب با علم رایج در زمانه خود باشد و در عصر حضرت عیسی (ع)، علم پزشکی رونق داشت و پزشکان از جایگاه والایی برخوردار بودند، معجزات این پیامبر الهی نیز در همین راستا بود.
قرآن کریم در مورد معجزات حضرت عیسی (ع) می‌فرماید: «اَنِّي اَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْنِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَاَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَ اُبْرِئُ الْاَكْمَةَ وَ الْاَبْرَصَ وَ اُحْيِ الْمَوْتَى بِاِذْنِ اللّٰهِ» (نادرستی گزینه ۱).

در عصر حضرت موسی (ع) سحر و جادو رواج زیادی داشت و این پیامبر الهی، باید در مبارزه با اعمال ساحران و جادوگران معجزات خود را انجام می‌داد.

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۵۲-

(امیرمسین همتی)
ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه‌ها و جمله‌ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار سبب شده بود که سران مکه، مردم را از شنیدن قرآن منع کنند.
(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه ۴۴)

۵۳-

(سیر امسان هنری)
ترجمه آیه «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن راه مخالفت نمی‌یابند مگر پس از آن‌که به حقانیت آگاه شدند، آن‌هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.» بیانگر آن است که سرچشمه بسیاری از اختلافات مذهبی، حسادت‌ها و ظلم‌هاست.

(دین و زندگی ۲، درس ۲، صفحه ۱۷)

۵۴-

(مبوه ابتسام)
امام کاظم (ع) فرمود: «ای هشام، خداوند رسالتش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آن‌که بندگان در پیام الهی تعقل کنند.» آیه ۱۶۵ سوره نساء: رسلاً مبشّرين و منذرين لئلا يكون للناس على الله حجة بعد الرّسل: «رسولانی را فرستاد که بشارت‌دهنده و اذارکننده باشند، تا بعد از آمدن پیامبران برای مردم در مقابل خداوند دستاویز و دلیلی نباشد.»

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

زبان انگلیسی ۲ و ۳

۶۱- (فریبا توکل)
ترجمه جمله: «او برای کلاسش دیر کرده بود و فقط زمان این را داشت که تکهای کیک و مقداری شیر برای صبحانه‌اش بخورد.»

نکته مهم درسی
گزینه صحیح "piece" است. در کتاب درسی "bottle" برای مایعات، "loaf" برای نان و "cup" برای نوشیدنی‌ها آمده است.

(گرامر)

۶۲- (آناهیتا اصغری تاری)
ترجمه جمله: «خیال‌های آن‌ها در حال پرواز دور خانه در حالی که خود را به‌عنوان قهرمان مورد علاقه خود تصور می‌کنند بسیار بانمک است.»

- (۱) وجود داشتن (۲) تصور کردن، پنداشتن
(۳) تأسیس کردن، به راه انداختن (۴) تجربه کردن

(واژگان)

۶۳- (روزبه شهبازی مقدم)
ترجمه جمله: «او مهارت‌ها، دانش و توانایی دارد تا در سراسر جهان کار کند که مردان بزرگتر اساساً ندارند.»

- (۱) پخش (برنامه) (۲) منطقه
(۳) توانایی (۴) محبوبیت

(واژگان)

۶۴- (ساسان عزیزی نژاد)
ترجمه جمله: «بمب‌ها چندین بار به ساختمان برخورد کردند، اما خوشبختانه هیچ کسی آسیب ندید.»

- (۱) به‌شکلی خارق‌العاده (۲) به‌شکلی روان و صریح
(۳) خوش‌بختانه (۴) به‌شکلی مثبت

(واژگان)

۶۵- (ساسان عزیزی نژاد)
ترجمه جمله: «رهبران بزرگ جویندگان حقیقت هستند. این (خلصت) آن‌ها را قادر می‌سازد حقایق را دریابند و در راستای بهترین منفعت تجارتشان و افرادشان عمل کنند.»

- (۱) جستجوکننده (۲) داوطلب
(۳) یاور، یار (۴) نابودکننده

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:
یک دیکشنری (فرهنگ لغت) مجموعه‌ای از کلمات، تعاریف آن‌ها و گاهی اوقات اطلاعات دیگر است. چنین مجموعه‌هایی معمولاً به‌عنوان کتاب چاپ می‌شوند، اما برخی (از آن‌ها) در حال حاضر برای استفاده در رایانه‌ها، تبلت‌ها و گوشی‌های هوشمند طراحی می‌شوند.

دیکشنری در اصل از یک کلمه لاتین (به نام) "diction" به معنی «گفتن» آمده است. یک دیکشنری معمولاً بیش‌تر برای پیدا کردن تعاریف کلمات خاص استفاده می‌شود، اما اطلاعات دیگری از قبیل تلفظ‌های درست، نوع کلمه (فعل، اسم، صفت و...) مترادف‌ها، متضادها، ریشه‌شناسی (مطالعه ریشه کلمات) و کاربرد نیز ظاهر می‌شوند. به‌علاوه آن مثال‌هایی می‌دهد که چطور کلمات را در جملات به‌درستی استفاده کنیم. یادگیری معنی یک کلمه کافی نیست. از طریق مثال‌های جمله شما می‌توانید واژگان خود را گسترش بدهید.

دیکشنری‌های الکترونیک حتی اطلاعات دیگری مثل اصطلاحات عامیانه و علائم اختصاری متنی را در خود دارند، مثل "ttn" که نشانگر "talk to you never" است. انواع مختلف زیادی از دیکشنری‌ها وجود دارد. ابتدا شما باید نیازهای خود را تشخیص دهید و سپس یک (دیکشنری) مناسب را انتخاب کنید که نیازهای زبانی شما را برآورده می‌کند.

۵۵- (مرتضی مسنی کبیر)

آیه شریفه «و من یتبع غیر اسلام دنیا فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین: و هرکس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود» بیان‌کننده این موضوع است که قرار گرفتن در زمره زیانکاران در آخرت برای کسی است که دینی غیر از اسلام را برگزیند.

(دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه ۳۳)

۵۶- (مهمرب بختیاری)

در جامعه آن روز عربستان و حتی دیگر نقاط جهان، کرامت زنان نادیده گرفته می‌شد. در چنین فضایی، قرآن کریم با بیان کرامت زن و تساوی وی با مرد در انسانیت اعلام کرد: هرکس، از مرد و زن، عمل صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد، خداوند به او حیات پاک و پاکیزه می‌بخشد و عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند، که این مطلب به اعجاز محتوایی قرآن و تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت اشاره می‌کند.

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶ و ۵۰)

۵۷- (مهمرب بختیاری)

خداوند از قلب و درون همه آگاه است و میان کسانی که حقیقت را درک کرده‌اند، اما به خاطر امیال دنیوی از آن پیروی نمی‌کنند و کسانی که با همه زحمتی که کشیده‌اند، حقیقت را نیافته‌اند، فرق می‌گذارد و گروه دوم را مؤاخذه نخواهد کرد. ممکن است پیروان پیامبران گذشته از آمدن پیامبر جدید آگاه نشوند؛ چنین افرادی نزد خداوند عذر دارند (معذورند) و اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند، پاداش خود را می‌گیرند.

(دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه ۳۴)

۵۸- (مرتضی مسنی کبیر)

در اسلام دسته‌ای از قواعد و قوانین وجود دارد که به مقررات اسلامی خاصیت انطباق (تطبیق) و تحرک (پویایی) داده است. این قواعد بر همه احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت‌نظر قرار می‌دهند و آن را کنترل می‌کنند و این موضوع به «وجود قوانین تنظیم‌کننده» اشاره دارد.

(دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه ۳۱)

۵۹- (علی فضلی فانی)

هرکس با زبان عربی آشنا باشد، به محض خواندن قرآن، درمی‌یابد آیات آن با سایر سخنان کاملاً فرق می‌کند و به شیوه‌ای خاص بیان شده است (اعجاز لفظی قرآن). آیه شریفه «أم یقولون افتراه قل فأتوا بسورة مثله» خطاب خداوند به کسانی است که ادعای افترا بستن قرآن به خداوند توسط پیامبر (ص) را دارند و خداوند از این طریق راه این افترا را مسدود می‌کند.

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه‌های ۴۲ و ۴۴)

۶۰- (مهمرب بختیاری)

کشف راه درست زندگی دغدغه انسان‌های فکور و خردمند است و این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یکبار به دنیا می‌آید و یکبار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین در این فرصت تکرارنشدنی (ارزش زمان)، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد و همچنین آیات «و العصر إن الانسان لفی خسیر» هشدار و تلنگری به انسان است که در این فرصت محدود راه درست زندگی را پیدا کند.

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۸)

۷۳- (ممنبر رهیمی نصر آباری)
ترجمه جمله: «کودکان باور نخواهند کرد که آن‌ها واقعاً مورد علاقه والدینشان هستند اگر والدینشان آن‌ها را به گرمی در آغوش نگیرند.»

(درک مطلب)

۷۴- (ممنبر رهیمی نصر آباری)
ترجمه جمله: «هدف نویسنده از ذکر به چارلی چاپلین، مستر بین و لورل و هاردی این است که ثابت کند مردم از عمل بیش از حرف الهام می‌گیرند.»

(درک مطلب)

۷۵- (ممنبر رهیمی نصر آباری)
ترجمه جمله: «از کلمات مورد استفاده در متن، کدام یک می‌تواند جایگزین کلمه "impression" (اثر) در پاراگراف اول شود؟»
"Influence" (تأثیر)

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب دوم:

کلماتی که انواع خاصی از واقعیت‌ها را بیان می‌کنند بعضی وقت‌ها با معنی تغییر یافته‌ای در زبان نگه داشته می‌شوند وقتی که شرایط تمدن به حدی تغییر می‌کنند که معانی ضمنی اصلی دیگر مناسب نمی‌باشند. کلمه ما، "arrive" (بمعنی «رسیدن») نمونه بارزی از این نوع تغییر است. آن از حرف اضافه لاتین "ad" به معنی «به» و کلمه "ripa" به معنی "shore" (ساحل) گرفته شده است. تحت شرایط زندگی دریایی مدیترانه‌ای، تنها ورودی‌ها آن‌هایی بودند که با قایق‌ها می‌آمدند و در ساحل پیاده می‌شدند. همان‌گونه که شرایط سفر تغییر کرد، کلمه‌های لازم شد که دلالت کند بر ورود مسافرانی که از مسیرهایی غیر از آب وارد می‌شوند. تلفظ که در شرایط اولیه به کار می‌رود نگه داشته شد و معنی تغییر کرد تا مناسب وضعیت تازه زندگی شود.

۷۶- (میرفیسین زاهری)
ترجمه جمله: «هدف اصلی این پاراگراف توضیح است.»

(درک مطلب)

۷۷- (میرفیسین زاهری)
ترجمه جمله: «بر اساس متن، کدام یک از موارد زیر نزدیک‌ترین معنی برای کلمه "connotation" (معنای ضمنی) مشخص شده در خط ۳ است؟»
«معنی پیشنهاد شده فراتر از تعریف کلمه»

(درک مطلب)

۷۸- (میرفیسین زاهری)
ترجمه جمله: «کدام یک از جملات زیر به ایده مرکزی بحث شده در متن اشاره می‌کند؟»
«کلمه "arrive" یکی از بسیاری از کلمات انگلیسی است که از نظر معنی تغییر کرده تا مناسب شرایط تغییر یافته باشد.»

(درک مطلب)

۷۹- (میرفیسین زاهری)
ترجمه جمله: «کلمه "those" در خط ۶ به ورودی‌ها اشاره می‌کند.»

(درک مطلب)

۸۰- (میرفیسین زاهری)
ترجمه جمله: «به نظر شما کدام یک از موارد زیر در متن ذکر نشده است؟»
«همه کلمات در زبان انگلیسی از زبانی باستانی به نام لاتین آمده‌اند.»

(درک مطلب)

۶۶- (ساسان عزیزنژاد)
۱) ترکیب کردن
۲) بزرگ‌نمایی کردن
۳) طراحی کردن
۴) استخراج کردن، ایجاد کردن
(کلوز تست)

۶۷- (ساسان عزیزنژاد)
۱) فوراً
۲) معمولاً
۳) به‌طرز جالبی
۴) در واقع، حقیقتاً
(کلوز تست)

۶۸- (ساسان عزیزنژاد)
۱) پاسخ دادن
۲) گردآوری کردن
۳) گسترش دادن
۴) توصیه کردن
(کلوز تست)

۶۹- (ساسان عزیزنژاد)
نکته مهم درسی
ضمیر موصولی برای غیرانسان "which" می‌باشد و چون زمان حال ساده است، در سوم شخص مفرد فعل "s" می‌گیرد. در گزینه «۱» به جای "which" از "that" می‌توانیم استفاده بکنیم، اما به‌خاطر ضمیر "it" گزینه «۱» نادرست است.

(کلوز تست)

۷۰- (ساسان عزیزنژاد)
۱) از خود پرسیدن، تعجب کردن
۲) تشخیص دادن، شناسایی کردن
۳) منتشر کردن
۴) گرفتن، مبتلا شدن
(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب اول:

«به عمل کار برآید، به سخن‌دانی نیست.» یک ضرب‌المثل قدیمی با یک معنی پنهان عمیق درونش است. اگر شما قول چیزی را بدهید، مردم ممکن است تا زمانی که ببینند شما واقعاً آن را انجام می‌دهید باور نکنند. بعضی از احساسات نمی‌توانند صرفاً با کلمات نشان داده شوند؛ آن‌ها به اعمال نیاز دارند تا برای آن‌ها حرف بزنند. کلمات ارزان‌اند؛ هر کس می‌تواند به دیگری بگوید که آن‌ها را دوست دارد، اما آن‌ها تأثیرات این احساسات را حس نخواهند کرد تا زمانی که آن‌ها عملی انجام دهند. اگر کودکان وقتی بزرگ می‌شوند توسط والدینشان بغل نشوند، آن‌ها باور نخواهند کرد که حقیقتاً دوست داشته می‌شوند. غالباً درس‌ها وقتی که تمرین می‌شوند بسیار تأثیرگذارتر از تنها دریافت درس است. ما می‌توانیم بارها و بارها بابت اشتباهاتمان عذرخواهی کنیم، اما اگر عملمان تغییری نکند، کلمه‌ها بی‌معنی می‌شوند. اگر نمی‌توانید چیزی که می‌گویید را با عملتان حمایت کنید شما نیاز دارید تا مراقب حرفی که به کسی که دوستان دارد می‌زنید، باشید. این تأثیرگذارتر است که اساساً طوری که می‌خواهید رفتار کنید به‌جای این که امید اشتباهی به کسی بدهید. این فرد را طوری راهنمایی نکنید که باور کند شما واقعاً پشتیبانید، اگر قرار است به رفتار مخربتان باز گردید. فیلم‌ها و کارتون‌های متعددی هستند که هیچ کلمه گفته‌شده‌ای ندارند، اما پیامی که نقل می‌کنند گویای همه چیز هست. بازیگران مورد علاقه دوران بچگی ما چارلی چاپلین، مستر بین، لورل و هاری سرگرمی و تأثیر زیادی فقط با اعمالشان ایجاد کردند. تنها دلیل در پس جمله معروف «به عمل کار برآید، به سخن‌دانی نیست.» این حقیقت است که انجام کاری، (رسیدن) به مقصد را نزدیک‌تر می‌کند.

۷۱- (ممنبر رهیمی نصر آباری)
ترجمه جمله: «کدام یک از تکنیک‌های استدلال زیر در متن استفاده شده است؟»
«استفاده از مثال‌ها»

(درک مطلب)

۷۲- (ممنبر رهیمی نصر آباری)
ترجمه جمله: «کدام یک از جملات زیر توسط متن پشتیبانی نمی‌شود؟»
«کلمه گفتاری گامی حیاتی به‌سوی ایجاد ارتباطی مناسب است.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

(۸۷- مسین اسفینی)

۸۷-

با توجه به نمودار، میانگین برابر ۷ است. داریم:

$$\frac{13+5+7+x+9+1+3}{7} = 7 \Rightarrow 38+x=49 \Rightarrow x=11$$

حال انحراف معیار را می‌یابیم:

$$\sigma^2 = \frac{(13-7)^2 + (5-7)^2 + (7-7)^2 + (11-7)^2 + (9-7)^2 + (1-7)^2 + (3-7)^2}{7}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{36+4+0+16+4+36+16}{7} = \frac{112}{7} = 16 \Rightarrow \sigma = 4$$

از طرفی می‌دانیم در نمودار داده شده، y برابر است با:

$$y = \bar{x} + \sigma = 7 + 4 = 11$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(۸۸- مسین اسفینی)

۸۸-

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است؛ زیرا نمودار جعبه‌ای به خوبی نشان می‌دهد که داده‌های کمی در کدام قسمت پراکنده‌تر و در کجا فشرده‌ترند.

گزینه «۲»: صحیح است؛ زیرا در میان داده‌های ارائه شده، داده دورافتاده ۳۱ وجود دارد، بنابراین میانگین و انحراف استاندارد، (انحراف معیار) معیارهای مناسبی نمی‌باشند و باید از میانه و دامنه میان چارکی استفاده کرد.

گزینه «۳»: صحیح است.

گزینه «۴»: غلط است؛ زیرا برای توصیف داده‌های کیفی (اسمی یا ترتیبی) هم گزارش درصد و هم گزارش تعداد اهمیت دارد و گزارش ناقص می‌تواند همراه‌کننده باشد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۹)

(۸۹- موسا عفتی)

۸۹-

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم.

۸, ۱۰, ۱۲, ۱۲, ۱۳, ۱۳, ۱۶, ۱۷, ۱۷, ۱۸, ۱۸, ۱۸, ۱۹, ۲۰, ۲۰

$$Q_2 = \frac{16+17}{2} = 16.5$$

داده‌های جدید $10, 12, 14, 14, 14, 17, 18, 18, 18, 18, 19, 20, 20$

$$Q'_1 = 14 \quad Q'_3 = 18$$

$$Q'_2 = \frac{17+18}{2} = 17.5$$

دامنه میان چارکی $18 - 14 = 4$

$12/5 = 17.5 - 4 = 16/5$ اختلاف میانه نمرات اولیه با دامنه میان چارکی داده‌های جدید

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۹، ۳۳ تا ۳۴)

(۹۰- معمر بفرایی)

۹۰-

با توجه به آنکه مجموع زوایای مرکزی دایره برابر 360° است، پس:

$$4x + 50^\circ + 60^\circ + 90^\circ + x + 10^\circ = 360^\circ$$

$$\Rightarrow 5x = 360^\circ - 210^\circ = 150^\circ$$

$$\Rightarrow x = 30^\circ$$

$$\Rightarrow 30^\circ + 10^\circ = 40^\circ = 30^\circ \text{ کمتر از } 20^\circ \text{ سال}$$

$$\Rightarrow \frac{40^\circ}{360^\circ} \times 100 \approx 11/1 \text{ درصد}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(کوروش داوری)

۸۱-

در گام دوم (طرح و برنامه‌ریزی) روش اندازه‌گیری، روش نمونه‌گیری، شیوه تحلیل داده‌ها، روش انجام کار و انتخاب واحد اندازه‌گیری مناسب انجام می‌شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۳)

(کوروش داوری)

۸۲-

استفاده از شاخص‌ها و نمودارها در گام چهارم تحلیل داده‌ها می‌باشد که اشتباه در آن باعث اشتباه در گام پنجم یعنی بحث و نتیجه‌گیری می‌شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۹)

(کوروش داوری)

۸۳-

در نمودار a همان میانگین است، پس $a = 15$ است. از طرفی انحراف معیار $\sqrt{a} = 3$ می‌باشد که در نمودار برابر $b - a$ است، پس:

$$b = 15 + 3 = 18$$

$$\Rightarrow a + b = 15 + 18 = 33$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

(امیر زراندوز)

۸۴-

نباید خانواده‌ها را به صورت تصادفی از یک منطقه انتخاب کرد؛ چون در این صورت تمامی مناطق، شانس حضور ندارند و همه قشرهای جامعه را دربر نمی‌گیرد؛ ولی اگر رقم آخر شماره پلاک منازل مدنظر باشند، همه مناطق شانس انتخاب شدن را دارند. همچنین انتخاب خانوار اگر بر اساس رقم آخر کدپستی باشد، همه قشرها شانس حضور دارند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۳)

(امیر زراندوز)

۸۵-

گام سوم چرخه آمار، گردآوری، سازماندهی و پاکسازی داده‌هاست، یعنی در این گام، واقعاً کار عملی انجام می‌دهیم و داده‌ها را جمع‌آوری می‌کنیم. سپس اگر اشتباهی مشاهده کردیم، مجدداً بررسی آماری را برای آن داده خاص، انجام می‌دهیم تا اشتباهمان اصلاح شود. ضمناً در این گام گاهی اوقات داده دورافتاده را حذف می‌کنیم. تعیین شاخص‌ها مربوط به گام چهارم و ایده‌های جدید مربوط به گام پنجم چرخه آمار است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۹)

(امیر زراندوز)

۸۶-

گام چهارم چرخه آمار، تحلیل داده‌ها می‌باشد. در این گام داده‌هایی را که جمع‌آوری کرده‌ایم به شکل‌های مختلف نمایش می‌دهیم و از نمودارها و جداول آماری استفاده می‌کنیم.

ضمناً در این گام از شاخص‌های مرکزی و پراکندگی بهره می‌گیریم. توجه کنید که در گام چهارم به تفسیر و نتیجه‌گیری نمی‌پردازیم، بلکه تفسیر و نتیجه‌گیری مربوط به گام پنجم چرخه آمار می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۹)

ریاضی و آمار (۲)

(گورشن داوری)

-۹۶

$$\begin{cases} D_f = \{1, -1, 2\} \\ D_g = \{-1, 0, 1\} \end{cases} \Rightarrow D_{f \times g} = D_f \cap D_g = \{1, -1\}$$

$$\Rightarrow f \times g = \{(1, 8), (-1, 3)\}$$

$$\Rightarrow f \times g \text{ بردتایع} = \{3, 8\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

(مسین اسقینی)

-۹۷

ابتدا تابع هزینه کارخانه‌های A و B را جداگانه محاسبه کرده و سپس هزینه‌های حاصل را با هم جمع می‌کنیم تا تابع هزینه کل شرکت حاصل شود:

$$A \text{ هزینه کارخانه } C_1(x) = R_1(x) - P_1(x) = (-x^2 + 8x) - (-x^2 + 4x - 2) = 4x + 2$$

$$B \text{ هزینه کارخانه } C_2(x) = R_2(x) - P_2(x) = \left(-\frac{x^2}{2} + 6x\right) - \left(-\frac{x^2}{2} + 5x - \frac{9}{2}\right) = x + \frac{9}{2}$$

بنابراین:

هزینه کارخانه B + هزینه کارخانه A = هزینه کل شرکت

$$= 4x + 2 + x + \frac{9}{2} = 5x + 2 + \frac{4}{2} = 5x + 7/2$$

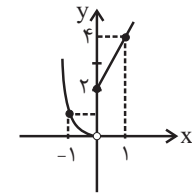
(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

(معمربهیرایی)

-۹۸

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x) = \begin{cases} 3x+1-x+1, & x \geq 0 \\ -x+x^2+x, & x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (f+g)(x) = \begin{cases} 2x+2, & x \geq 0 \\ x^2, & x < 0 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

(عمید زرین‌کفش)

-۹۹

$$f_2(2) = 2^2 + 1 = 5$$

$$f_1(2) = 3 \times 2 - 1 = 5$$

$$\Rightarrow \begin{cases} f_2(2) = \frac{f_1(2)}{f_1(2)} = \frac{5}{5} = 1 \\ f_5(2) = 2f_1(2) \times f_2(2) = 2 \times 5 \times 5 = 50 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f_p(2) = f_2(2) + f_5(2) = 1 + 50 = 51$$

$$\begin{cases} f_2(1) = 1^2 + 1 = 2 \\ f_1(1) = 3 \times 1 - 1 = 2 \end{cases} \Rightarrow f_p(1) = 2 - 2 = 0$$

$$\Rightarrow f_p(2) - f_p(1) = 51 - 0 = 51$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

(گورشن داوری)

-۹۱

با توجه به نامساوی $\sqrt{2} - 1 > 0$ ، پس $\text{sign}(\sqrt{2} - 1) = 1$ است. بنابراین چون مقدار $\text{sign}(k)$ برابر -1 شده است، پس باید $k < 0$ باشد.

از بین گزینه‌ها فقط گزینه «۴» منفی است.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه ۳۵)

(رهم مشتاق‌نظم)

-۹۲

$$\begin{aligned} \left| \frac{-11}{2} \right| + \left| \frac{3^2 \times 2 - 5 \times 4}{3} \right| &= \left| -\frac{11}{2} \right| + \left| \frac{18 - 20}{3} \right| \\ &= \left| -\frac{11}{2} \right| + \left| -\frac{2}{3} \right| = -6 - 1 = -7 \end{aligned}$$

دقت کنید که $-5 < -5/5 < -6$ ، در نتیجه $[-5/5] = -6$ و

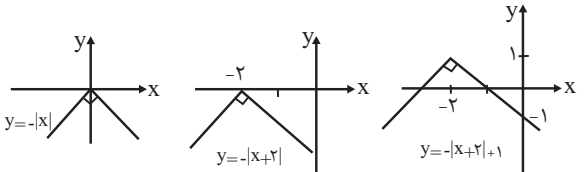
همچنین $0 < -\frac{2}{3} < -1$ ، پس $[-\frac{2}{3}] = -1$ است.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(گورشن داوری)

-۹۳

به کمک انتقال تابع $y = -|x|$ نمودار تابع $y = -|x+2|+1$ را به دست می‌آوریم.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

(معمربهیرایی)

-۹۴

$$f(x) = -2|3x-1|+2 = \begin{cases} -2(3x-1)+2, & 3x-1 > 0 \\ 2(3x-1)+2, & 3x-1 \leq 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} -6x+2+2, & 3x > 1 \\ 6x-2+2, & 3x \leq 1 \end{cases} = \begin{cases} -6x+4, & x > \frac{1}{3} \\ 6x, & x \leq \frac{1}{3} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

(معمربهیرایی)

-۹۵

$$\text{داریم: } y = [x] + [-x] = \begin{cases} 0, & x \in \mathbb{Z} \\ -1, & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

$$x = \frac{1}{2} \Rightarrow [x] + [-x] = -1$$

$$\frac{x=1}{2} \Rightarrow [2x] = \left[\frac{2}{2} \right] = 1$$

$$\Rightarrow f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{2 \times (-1)}{1} = -2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹ و ۴۵ تا ۵۰)

A نامناسب‌ترین توزیع درآمد $\gamma = \frac{21}{3} = 7$ = شاخص توزیع درآمد در کشور

B مناسب‌ترین توزیع درآمد $\frac{25}{9} = 2/77$ = شاخص توزیع درآمد در کشور

C شاخص توزیع درآمد در کشور $\frac{18}{5} = 3/6$

D شاخص توزیع درآمد در کشور $\frac{24}{6} = 4$

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(سارا شریفی)

-۱۰۵

الف) مهم‌ترین ابزار رویارویی با نابرابری توزیع درآمد «برقراری یک سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی» است.

ب) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مبارزه با فقر، مستلزم «توانمندسازی افراد و به‌ویژه مولد کردن آن‌ها» است.

ج) هرگونه سرمایه‌گذاری در خصوص آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی نیروی کار به «افزایش بهره‌وری آن» و در پی آن، «افزایش درآمد ملی» منجر می‌شود.

د) «توزیع عادلانه درآمد» و «کاهش فقر» می‌تواند انگیزه قدرتمند همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه را در فرایند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کند.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

(موسا عفتی)

-۱۰۶

حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

الف) در گزینه‌های «۱» و «۲» مجموع سهم دهک‌های دوم، چهارم، هشتم و دهم برابر با ۴۶ درصد می‌شود، بنابراین نمی‌توانند پاسخ صحیح سؤال باشند، درحالی‌که مجموع سهم این دهک‌ها در گزینه‌های «۳» و «۴» برابر با ۴۱ می‌شود، بنابراین پاسخ صحیح سؤال یا گزینه «۳» است یا گزینه «۴».

با توجه به قسمت «الف» سؤال و بررسی گزینه‌ها داریم:

درصد ۳ = سهم دهک دوم

درصد ۷ = سهم دهک چهارم

درصد ۱۴ = سهم دهک هشتم

درصد ۱۷ = سهم دهک دهم

ب) $\frac{17}{3} = \frac{5}{6}$ = سهم دهک دهم / شاخص توزیع درآمد = $\frac{17}{3}$ = سهم دهک اول

ج) دلار $\frac{3}{100} \times 35000 = 1050$ = سهم دهک دوم از درآمد ملی

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(نسرین پعفری)

-۱۰۷

الف) در مواقع تورم، دولت‌ها از سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات‌ها) استفاده می‌کنند. حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: سیاست مالی از دو ابزار درآمدها و مخارج دولت تشکیل شده است. بنابراین خرید اوراق مشارکت جزء سیاست‌های مالی نمی‌باشد.

گزینه «۲»: افزایش حقوق کارمندان دولتی، منجر به افزایش مخارج دولت می‌شود و از آن‌جا که صورت سؤال پرسیده است «در هنگام تورم دولت از کدام سیاست مالی استفاده نمی‌کند؟»، این گزینه می‌تواند پاسخ صحیح سؤال باشد.

(مسین اسغینی)

-۱۰۰

$2f = f + f = \{(1,0), (2,6), (3,-2), (4,4)\}$

$D_{2f+g} = D_{2f} \cap D_g = \{2,3,4\}$

$\Rightarrow 2f + g = \{(2,8), (3,-2), (4,8)\}$

$D_{\frac{2f+g}{g}} = D_{2f+g} \cap D_g - \{x | g(x) = 0\} = \{2,4\}$

$\Rightarrow \frac{2f+g}{g} = \{(2,4), (4,2)\}$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۳)

اقتصاد

(کتاب آبی)

-۱۰۱

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تقریباً همه اقتصاددانان در مورد اصل حضور دولت در اقتصاد اتفاق نظر دارند.

گزینه «۲»: تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد که دولت عامل اصلی و محرک پیشرفت کشور است.

گزینه «۴»: تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد که دولت عامل اصلی و محرک پیشرفت کشور است.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۶)

(موسا عفتی)

-۱۰۲

الف) اشتغال کامل به وضعیتی اطلاق می‌شود که در آن همه عوامل تولید امکان شرکت در فرایند تولید را دارند و هیچ نهاده‌ای ناخواسته، بلااستفاده و یا غیرمولد نمانده باشد.

ب) برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمت و مهارت‌افزایی حین کار و اعطای یارانه‌های تولید از جمله راهکارهای پیشگیری از افزایش بیکاری توسط دولت است.

ج) معمولاً در جوامع امروزی، مشکل بیکاری وجود دارد و به دلیل آثار سوء اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آن، دولت‌ها برای مقابله با این مشکل و مهار آن تلاش می‌کنند.

د) وظیفه مشترک دولت‌ها در زمان‌های گذشته و حال، حفظ نظم و امنیت جامعه و مقابله با تجاوز دشمنان بوده است.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

(موسا عفتی)

-۱۰۳

موارد صورت سؤال به ترتیب به محور عرضه کالاها و خدمات، عرضه کالاها و خدمات، وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد و وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد اشاره دارند.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

(فاطمه فقیه‌میان)

-۱۰۴

با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به‌دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود. هرچه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است.

۱۱۰- گزینه «۳»: افزایش مالیات‌ها از جمله سیاست‌های مالی است که دولت در هنگام تورم از آن استفاده می‌کند.
گزینه «۴»: کاهش طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های مولد نیز منجر به کاهش مخارج دولت می‌شود، که دولت از این روش نیز در مواقع تورم استفاده می‌کند.
ب) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش یافته و تولیدکنندگان انگیزه تولید و ایجاد اشتغال را از دست داده‌اند، بانک مرکزی با اعمال سیاست پولی انبساطی (خرید اوراق مشارکت) می‌تواند مشکل را حل کند. حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:
گزینه «۱»: کاهش نرخ‌های مالیاتی جزء سیاست‌های مالی (و نه پولی) است.
گزینه «۲»: خرید اوراق مشارکت از جمله سیاست‌های پولی انبساطی است که در مواقع رکود اقتصادی وضع می‌گردد.
گزینه «۳»: اجرای طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری مولد توسط دولت جزء سیاست‌های مالی (و نه پولی) است.
گزینه «۴»: فروش اوراق مشارکت از جمله سیاست‌های پولی انقباضی است که در مواقع تورم وضع می‌گردد.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۱۱- در بیت گزینه «۴» فقط یک بار از آرایه متناقض‌نما استفاده شده است. (غم سبب نشاط است)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شبمی که صد بحر آتشین است - بحر آتشین
گزینه «۲»: گدای مستغنی - اسیر آزاد
گزینه «۳»: خندیدن در حال گریستن - آتشین بودن و درنگرفتن
(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۱۲- در بیت گزینه «۱» یک و صد

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یک و صد
گزینه «۲»: طارم اعلا و پیش پا
گزینه «۴»: در و خرمهره
(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۱۱۳- در بیت گزینه «۱» لف و نشر مرتب دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لف و نشر مرتب دارد. لف‌ها به ترتیب: روی - قامت - لب / نشرها به ترتیب: بهشت - طوبی - کوثر
گزینه «۲»: لف و نشر مرتب دارد. لف‌ها به ترتیب: روی - موی / نشرها به ترتیب: لاله - سنبل

گزینه «۳»: لف و نشر مرتب دارد. لف‌ها به ترتیب: روی ماه‌پیکر - موی مشکبوی / نشرها به ترتیب: لاله‌ای که از خاک می‌دمد - سنبلی که از خاک می‌دمد
(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹)

۱۱۴- بیت «ب» تضاد: «روز» و «شام»

بیت «ت»: لف و نشر: ۱: دیر، لف ۲: حرم، نشر ۱: کفر، نشر ۲: ایمان
بیت «ث»: تشبیه: آتش عشق - چو یخ در زمهریر
بیت «پ»: تلمیح: اشاره به داستان منصور حلاج و بر دار کردن او
بیت «الف»: پارادوکس: شیرین بودن چیزی که تلخ است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

گزینه «۳»: افزایش مالیات‌ها از جمله سیاست‌های مالی است که دولت در هنگام تورم از آن استفاده می‌کند.
گزینه «۴»: کاهش طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های مولد نیز منجر به کاهش مخارج دولت می‌شود، که دولت از این روش نیز در مواقع تورم استفاده می‌کند.
ب) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش یافته و تولیدکنندگان انگیزه تولید و ایجاد اشتغال را از دست داده‌اند، بانک مرکزی با اعمال سیاست پولی انبساطی (خرید اوراق مشارکت) می‌تواند مشکل را حل کند. حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:
گزینه «۱»: کاهش نرخ‌های مالیاتی جزء سیاست‌های مالی (و نه پولی) است.
گزینه «۲»: خرید اوراق مشارکت از جمله سیاست‌های پولی انبساطی است که در مواقع رکود اقتصادی وضع می‌گردد.
گزینه «۳»: اجرای طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری مولد توسط دولت جزء سیاست‌های مالی (و نه پولی) است.
گزینه «۴»: فروش اوراق مشارکت از جمله سیاست‌های پولی انقباضی است که در مواقع تورم وضع می‌گردد.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۰۸-

(نسرین بیغری)

الف) سیاست‌های اقتصادی دولت می‌تواند حرکت رو به پیشرفت کشور را کند سازد یا برعکس بر سرعت آن بیفزاید.

ب) دولت با اجرای سیاست‌های مناسب ارزی و تجاری سعی می‌کند واردات غیرضروری و مصرف بی‌رویه کالاهای وارداتی را کاهش دهد و صادرات را تشویق و از تولید داخلی حمایت کند.

پ) توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم کشور از جمله سیاست‌های توسعه‌ای به‌شمار می‌رود.

ت) سیاست‌های تثبیت اقتصادی، تقاضای کل اقتصاد را در کوتاه‌مدت مدیریت و تنظیم می‌کنند. به طور کلی سیاست‌های تثبیت اقتصادی به دو دسته سیاست‌های پولی و مالی تقسیم می‌شود.

برای حل اساسی مشکل رکود اقتصادی در بلندمدت باید سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب‌وکار) را در پیش گرفت.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۱۰۹-

(کتاب آبی)

الف) اقتصاددانان در موقعیت‌های مختلف در تقسیم بهینه نقش‌ها، وظایف و تقسیم کار ملی بین دولت و دیگر بخش‌ها سعی دارند.

ب) اقتصاددانان در مورد اصل حضور دولت در اقتصاد اتفاق نظر دارند ولی در مورد این که دولت در چه مواردی، چقدر، تا چه زمانی و چگونه نقش داشته باشد، اختلاف نظر دارند.

پ) در سال‌های اخیر در کشور ما توجه جدی سیاست‌گذاران به ضرورت اقتصاد مردمی و نقش‌آفرینی و مشارکت بیش‌تر بخش خصوصی و تعاونی و عمومی و افزایش توان و اقتدار آن‌ها جلب شده است. دولت ملزم شده است که با واگذاری بخش مهم از فعالیت‌های خود در عرصه اقتصاد به بخش‌های غیردولتی که در چارچوب سیاست‌های اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی مطرح شده است و همین‌طور سپردن ۲۵٪ از اقتصاد کشور به بخش تعاونی، حضور مستقیم خود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد کاهش بدهد و موجبات تقویت اقتصاد مردمی را فراهم سازد؛ این به معنای حرکت در مسیر دستیابی به ترکیب بهینه از حضور دولت و مشارکت بخش غیردولتی در اقتصاد کشور است.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۲۱- (اعظم نوری‌نیا)
عطاملک جوینی، تاریخ جهانگشا را در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۲۲- (فرهاد علی‌نژاد)
دلیل نام‌گذاری سبک دورهٔ قرن هفتم به «عراقی» این است که بعد از حملهٔ مغول کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد. اولین نشانه‌های تغییر سبک از زمان سلجوقیان آغاز شده اما هنوز خراسان به‌طور کامل ویران نشده بود. شاعران و نویسندگان بزرگ این دوره غالباً از اهالی شهرهای عراق عجم (اصفهان، همدان، ری و ...) بودند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

۱۲۳- (فرهاد علی‌نژاد)
جامی، نفحات‌الانس را به تقلید از تذکره‌الاولیای عطار و بهارستان را به سبک گلستان سعدی نوشت و مثنوی‌هایی به شیوهٔ نظامی سرود که تحفة‌الاحرار از جملهٔ آن‌هاست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: جامی معروفترین شاعر قرن نهم هجری است.

گزینهٔ «۳»: شاه نعمت‌الله ولی، سرسلسلهٔ صوفیان نعمت‌اللهی است.

گزینهٔ «۴»: نفحات‌الانس به شرح حال عارفان و بیان حقایق عرفانی اختصاص دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۱۲۴- (اعظم نوری‌نیا)
در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به ترتیب مفاهیمی چون خدمت به خلق، بی‌ثباتی دنیا و ترویج روحیهٔ تساهل و تسامح وجود دارد که از مفاهیم رایجی است که در شعر قرن هفتم استفاده می‌شد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

۱۲۵- (سید علیرضا امیری)
در بیت گزینهٔ «۴» تشبیه دیده نمی‌شود.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینهٔ «۱»: «م» در «تیغم» که منظور همان عاشق است به «سایه» تشبیه شده است و «تو» که منظور همان معشوق است به «آفتاب»
گزینهٔ «۲»: «لعل» که منظور همان «لب یار» است به «باده» تشبیه شده است و «مهر یار» به «گنج»
گزینهٔ «۳»: «لب» به «شکر» و «شراب» و «دل» به «نمک» و «کیاب» تشبیه شده است. «لب میگون» نیز تشبیه دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۱۲۶- (همید مهرئی)
تشبیه‌های بیت: آتش دل / پروانه‌وار / شمع چون رخش
آرایهٔ تشبیه در سایر ابیات:
گزینهٔ «۱»: روز نو چون بهشت / روز خصم تو چون محشر است.
گزینهٔ «۲»: تو چون سلطانی / تو سلیمانی
گزینهٔ «۴»: شکوفهٔ اشکی هستم / شکوفهٔ اشک

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۱۱۵- (عارف‌سازات طباطبایی‌نژاد)
بیت «ه» (آشفته‌حالی، آسایش خاطر است.)، بیت «و» (دردی که درمان است) و بیت «ز» (سلطانی که به گدایی حسادت می‌کند) تناقض دارند.
(علوم و فنون ادبی (۳)، برع معنوی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۱۶- (همید مهرئی)
تناقض: خار و خاشاک، گل و ریحان است.
تشبیه: خار جفا، خاشاک جفا، خار و خاشاک گل و ریحان است.
مراعات نظیر: گل و ریحان / خار و خاشاک

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

۱۱۷- (وفید رضاژاده)
بیت فاقد لف و نشر است. واج‌آرایی در صامت (ر)
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: کلمات دو مصراع با هم سجع متوازن دارند / سخن به عقیق یمانی و لعل به نگین تشبیه شده است.

گزینهٔ «۳»: تکرار: «بقا» و «داد» / تضاد: «فنا» و «بقا»

گزینهٔ «۴»: اشتقاق (امانت و امین) / تلمیح به آیه: انا عرضنا الامانة علی ...
(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

۱۱۸- (نسرین حق‌پرست)
گزینهٔ «۱»: نخست از، زاید از، از آن، شاخ اندر، اندر آویزد: ۵ حذف همزه
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: هفت اختر، کاین: ۲ حذف همزه

گزینهٔ «۳»: از آن، از آن جاست: ۲ حذف همزه

گزینهٔ «۴»: نگار آمد، یار اندر، کنار آمد: ۳ حذف همزه

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۴۹)

۱۱۹- (سید پمال طباطبایی‌نژاد)
در گزینهٔ «۴» شش مورد اختیار زبانی به‌کار رفته است. همزه «کاندرین» و همزه «است» حذف می‌شود و کسرهٔ اضافه در آخر واژه‌های «زبان، سوسن، دیر، کار» بلند تلفظ می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: پنج مورد اختیار زبانی دارد. همزه «آری» دوم و «است» حذف می‌شود. کسرهٔ اضافهٔ آخر واژه‌های «مشام، انفاس» بلند تلفظ می‌شود. مصوت بلند در «آری» اول کوتاه تلفظ می‌شود.

گزینهٔ «۲»: همزه «آهنگ، دل‌افکاران، است» حذف می‌شود. مصوت آخر واژه «ناگشوده» بلند تلفظ می‌شود و کسرهٔ آخر «گلبانگ» بلند تلفظ می‌شود (مجموعاً پنج مورد اختیار شاعری زبانی)

گزینهٔ «۳»: سه مورد اختیار زبانی دارد. حذف همزه «کاندر» و «است» و کسرهٔ اضافه در آخر «نالهی» بلند تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۴)

۱۲۰- (عارف‌سازات طباطبایی‌نژاد)
در همهٔ ابیات، قسمت ردیف و قافیه حذف همزه ساخته‌اند: کمر است / شکر است / سر است / دگر است، اما تنها گزینهٔ «۲» است که شرایط داشتن اختیار زبانی تغییر مصوت بلند به کوتاه را دارد: سرمستیش. در این بیت، هجای دوازدهم مصراع دوم، تغییر مصوت کوتاه به بلند دارد. تقطیع بیت دوم بدین صورت است:

UU / -- UU / -- U - / -- UU

-- UU / U - UU / -- UU / -- U -

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۴)

۱۳۹-

(کتاب آبی)

در بیت گزینۀ «۳» تشبیه گسترده یافت نمی‌شود. «سرو قد» تشبیه فشرده اضافی است.

تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۱»: در هر دو مصراع تشبیه فشرده از نوع غیر ترکیبی یافت می‌شود، «وش» در «مهوش» پسوند شباهت و ادات تشبیه است که تشبیه گسترده ساخته است.

گزینۀ «۲»: «باغ رسالت» تشبیه فشرده و «چو تو شمشاد» تشبیه گسترده است.

گزینۀ «۴»: «مرغ دل» تشبیه فشرده و «چون کبوتر» تشبیه گسترده است. (علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۴۰-

(کتاب آبی)

تشبیه به کار رفته در این بیت برخلاف سایر ابیات «گسترده» است. «مَثَل» ادات تشبیه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

۱۴۱-

(زهر اکرمی)

«أمنوا»: ایمان آوردند (رد سایر گزینہ‌ها) / «عملوا الصالحات»: کارهای شایسته انجام دادند / «لا نُضیع»: تباہ نمی‌کنیم (رد گزینہ‌های ۴ و ۲) / «من أحسن عملاً»: کسی که نیکوکاری کرده است (رد سایر گزینہ‌ها)

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۲۰)

۱۴۲-

(مهری نیک‌زار)

«نصح»: نصیحت کرد (رد گزینہ‌های ۱ و ۴) / «أحد الحكماء»: یکی از حکیمان (رد گزینۀ ۲) / «فأثلاً»: در حالی که می‌گفت (رد گزینہ‌های ۱ و ۲) / «أفقر الناس»: فقیرترین مردم، نیازمندترین مردم (رد گزینۀ ۱) / «من»: کسی است که / «یستسلم»: تسلیم شود (رد گزینۀ ۴) / «الیأس»: ناامیدی

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۴۳-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

ترجمۀ صحیح عبارت گزینۀ «۱»: «انسان از این ماده استفاده می‌کند در حالی که آن کارهای سخت او را آسان می‌کند!»
دلیلی برای ترجمۀ فعل به صورت ماضی استمراری وجود ندارد.

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۱۴۴-

(زهر اکرمی)

«وارد کردن شادی»: إدخال السرور (رد گزینہ‌های ۱ و ۳) / «به دل‌های مؤمنان»: علی قلوب المؤمنین (رد گزینۀ ۳) / «از بزرگ‌ترین کارهایی است که»: من أعظم الأعمال الّتی... (رد گزینہ‌های ۱ و ۴) / «خداوند آن را دوست دارد»: یحِبُّها الله (فعل متناسب با «الله»، به صورت مذکر می‌آید، اما ضمیر «ها» متناسب با «الأعمال» به صورت مفرد مؤنث به کار می‌رود.) (رد گزینہ‌های ۱ و ۳)

(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۱۴۵-

(رضا معصومی)

در عبارت گزینۀ «۳»، «يُشَجِّعُ» فعل معلوم است و حرف اصلی دوم آن کسره دارد، هم‌چنین «الْمُتَفَرِّجُونَ» اسم فاعل است و باید حرف اصلی دوم آن کسره داشته باشد. (ترجمۀ عبارت: این تماشاگران تیم برنده خود را با خوشحالی تشویق می‌کنند!)

(عربی (۳)، ضبط حرکات، ترکیبی)

۱۴۶-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۱»: «اسم فاعل، خبره...» نادرست است. (اسم مفعول است، هم‌چنین «الحديث» در این جا صفت است.)

گزینۀ «۳»: «مفرد مؤنث» نادرست است. (مذکر است.)

گزینۀ «۴»: «مفعول أو مفعول به» نادرست است. (مضاف الیه است.)

(عربی (۳)، تلیل صرفی و محل اعرابی، صفحه ۲۴)

۱۴۷-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

در گزینۀ «۲»، توضیح «پیوستگی در کار بدون خستگی و ناامیدی» برای کلمۀ «الذَّوْب» به معنی «باپشتکار» صحیح نیست.

ترجمۀ عبارات گزینہ‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: «فناوری: روشی که به یک حرفه یا صنعت جدید اختصاص دارد!

گزینۀ «۲»: «کانال: مجرای تنگ یا عریضی که آب‌ها در آن جریان می‌یابند!

گزینۀ «۴»: «معدن: محل وجود طلا و نقره و مانند آن‌ها در زمین!

(عربی (۳)، مفعول، ترکیبی)

۱۴۸-

(مبیر فاطمی-کامیاران)

«شر» در گزینۀ «۲»، به معنی «بدی» است، اما در سایر گزینہ‌ها اسم تفضیل است و معنی «بدتر یا بدترین» می‌دهد.

ترجمۀ عبارت‌ها:

گزینۀ «۱»: «از تعلیمات دینی و اخلاقی یاد گرفته‌ایم که انتقام بدتر از بخشش است!

گزینۀ «۲»: «خدایا از بدی زبانه به تو پناه می‌برم، چه آن وسیله‌ای برای به دست آوردن عذاب است!

گزینۀ «۳»: «همانا بدترین چارپایان نزد خداوند کسانی‌اند که در آیات او اندیشه نمی‌کنند!

گزینۀ «۴»: «از بدترین بندگان خدا کسی است که هم‌نشینی با او به‌خاطر گفتار و کردار زشتش ناپسند شمرده می‌شود!

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۷)

۱۴۹-

(رضا معصومی)

در عبارت گزینۀ «۳»، کلمۀ «أمنأ» نمی‌تواند نقش حال داشته باشد، زیرا یکی از اجزای اصلی جمله است و در صورت حذف، جمله را ناقص می‌کند. (ترجمۀ عبارت: از پروردگار خواستم که این سرزمین را امن قرار دهد.)
در سایر گزینہ‌ها: «مشتاقین، مبتسماً و مسرورین» نقش حال را دارند.

(عربی (۳)، حال، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

۱۵۰-

(بشیر حسین زاده)

در گزینۀ «۳»، حرف «واو» قبل از یک جمله اسمیه آمده است که به بیان حالت می‌پردازد، پس واو حالیه داریم.

ترجمۀ عبارت: تظاهرکنندگان به وزارت کشور هجوم آوردند در حالی که صورت‌هایشان پوشیده بود!

در سایر گزینہ‌ها چنین ساختاری وجود ندارد.

(عربی (۳)، حال، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

تاریخ (۳)

۱۵۱-

(آزاده میرزایی)

سران ایلات اغلب در مناطق تحت نفوذ خود به‌طور مستقل حکومت می‌کردند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مربوط به افراد شهرنشین است.

گزینه «۲»: افراد ایل به سبب کارهایی که برای رهبران خود انجام می‌دادند، نسبت به روستاییان وضعیت بهتری داشتند.

گزینه «۳»: شیوه تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد شهری بود.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی قاجار، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۱۵۲-

(بعروز یحیی)

جنگ‌های استقلال آمریکا، موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه شد.

تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار تغییر چندانی در فنون کشاورزی ایران ایجاد نکرد اما موجب افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در صدور تولیدات برخی از محصولات کشاورزی، نظیر پنبه و تریاک شد.

(تاریخ (۳)، اوضاع اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۱)

۱۵۳-

(آزاده میرزایی)

ارزانی نیروی کار، طرح و نقش‌های زیبا و متنوع، هنرمندی و ظرافت بافندگان ایرانی از یک‌سو و تقاضای بازار جهانی و سرمایه‌گذاری خارجی در تولید و تجارت، سبب رشد تولید و صادرات فرش در دوران قاجار شد.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی قاجار، صفحه ۵۲)

۱۵۴-

(بعروز یحیی)

رکود صنعت صادرات ابریشم و کمبود طلا و نقره برای تأمین مالی واردات کالا از اروپا و سایر کشورها تأثیر بسزایی بر رونق صادرات فرش به‌عنوان کالای جایگزین داشت.

تجار داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی در شهرهای تبریز و اراک، کارگاه‌های کوچک و بزرگ فرش دایر کرده بودند.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی قاجار، صفحه ۵۲)

۱۵۵-

(بعروز یحیی)

وقتی کشور ژاپن در جنگ با روسیه به پیروزی رسید، حقارت و ضعف سلسله قاجار بیش از پیش آشکار شد؛ چون مردم ایران روسیه را کشوری شکست‌ناپذیر می‌دانستند.

میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی، میرزا تقی خان امیرکبیر و میرزا حسین خان سپهسالار از صدر اعظم‌های نوگرا در دوره قاجار بودند.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفحه ۶۲)

۱۵۶-

(بعروز یحیی)

ناصرالدین شاه توسط یکی از مریدان سید جمال‌الدین اسدآبادی به نام میرزا رضا کرمانی به قتل رسید.

مظفردالدین شاه فردی نرم‌خو و فاقد توانمندی لازم برای اداره امور بود. از همین رو، حتی بسیاری از مسائل کشور را به اطلاعش نمی‌رساندند و او هم تمایلی به مواجه شدن با مسائل و مشکلات نداشت، به این ترتیب، در دوران سلطنت او اوضاع ایران بی‌ثبات‌تر و مشکلات اقتصادی پیچیده‌تر و بیشتر شد.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفحه ۶۵)

۱۵۷-

(علی‌محمد کریمی)

آنچه بیش از همه نظر نخستین ایرانیان سفرکرده به کشورهای اروپایی را به خود جلب می‌کرد، روش کشورداری و حکومت مبتنی بر قانون در اروپا بود.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفحه ۶۳)

۱۵۸-

(علی‌محمد کریمی)

عمده اصول قانون اساسی مشروطیت، از اصول قانون اساسی کشورهای فرانسه و بلژیک اقتباس شده بود.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفحه ۶۸)

۱۵۹-

(علی‌محمد کریمی)

یکی از مجتهدان برجسته تهران شیخ فضل‌الله نوری بود. او در تدوین متمم قانون اساسی مشروطیت، نقش فعالی داشت و اصل دوم متمم قانون اساسی به پیشنهاد و اصرار وی به تصویب رسید.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفحه ۷۰)

۱۶۰-

(علی‌محمد کریمی)

پس از جبهه‌گیری شیخ فضل‌الله نوری در مقابل مشروطه، دو جریان فکری - سیاسی قدرتمند در برابر هم صف‌آرایی کردند. در یک سو شیخ فضل‌الله و شمار زیادی از روحانیان و طلاب از تهران و عتبات عالیات قرار داشتند که با مشروطه مخالف بودند، آیت‌الله سید کاظم طباطبایی یزدی از مراجع ساکن نجف هم از جمله این مخالفان بود.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفحه ۷۰)

جغرافیا (۳)

۱۶۱-

(فاطمه سقایی)

هر سامانه از سه بخش ورودی، پردازش و خروجی تشکیل شده است که در مرحله پردازش، اطلاعات با توجه به اهداف و نیاز کاربر پردازش و تجزیه و تحلیل فضایی و مدل‌سازی می‌شود.

(جغرافیا (۳)، مفروضات سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۹)

۱۶۲-

(فاطمه سقایی)

سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) قابلیت دسته‌بندی و برقراری ارتباط منطقی و ریاضی بین انواع اطلاعات را دارد. امکان به‌روز کردن اطلاعات در همه بخش‌ها وجود دارد. با GIS می‌توان مکان‌یابی کرد و GIS امکان محاسبات آماری و ریاضی را فراهم می‌کند.

(جغرافیا (۳)، مفروضات سکونتگاه‌ها، صفحه ۴۰)

تاریخ (۱)

۱۷۱- (بهورز یهیی)
هدف علم تاریخ، شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته است.

ویژگی‌های رویدادهای تاریخی عبارتند از:

الف- دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به‌طور مستقیم درک کرد، بلکه باید با استفاده از شواهد و مدارک، آن‌ها را شناخت.

ب- تکرارناپذیر و قابل تجربه نیستند.

پ- مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲)

۱۷۲- (بهورز یهیی)
گاه‌شماری هجری قمری بر پایه‌گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است. در تقویم مصری و اوستایی، پنج روز اضافی را به آخر ماه دوازدهم اضافه می‌کردند.

در گاه‌شماری بابلی هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۳)

۱۷۳- (میلاد هوشیار)
در عصر نوسنگی، انسان علاوه بر اینکه فن ساخت ابزارها و ظروف سنگی را ترقی داد، با ابداع چرخ سفال اقدام به تولید ظروف گلی کرد و با استفاده از پشم حیوانات، موفق به تولید پارچه شد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۳)

۱۷۴- (میلاد هوشیار)
یکی از دستاوردهای برجسته تمدن مصر باستان، ابداع خط‌های مختلف هیروگلیف و دموتیک بود.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۱)

۱۷۵- (بهورز یهیی)
حکومت هخامنشی در جریان جنگ‌های پلپونزی بین دولت-شهرهای آتن و اسپارت به‌طور پنهانی به اسپارت کمک مالی می‌کرد. این جنگ‌ها سرانجام با پیروزی اسپارت به پایان رسید.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۵۲)

۱۷۶- (بهورز یهیی)
پس از آنکه امپراتور کنستانتین، شهر بیزانتیوم (قسطنطنیه / استانبول) را به پایتختی برگزید، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد.

برخی از باورهای کهن ایرانی مانند پرستش ایزدمهر (میترا) در قلمرو روم رواج یافت و بر فرهنگ و هنر رومی تأثیری چشمگیر گذاشت.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۵۸)

۱۷۷- (علی‌مهر کریمی)
تعدادی از آثار و بناهای تاریخی کشور ایران مانند مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در کرمان به‌طور تصادفی کشف شده‌اند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

۱۶۳- (فاطمه سفایی)
در اوایل قرن بیستم، اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاها را شهری و خارج از شهرها را تغییر داد. خیابان‌های اصلی و فرعی و تقاطع‌ها در شهرها و شبکه‌های جاده‌ای وسیع بین شهرها و روستاها ساخته شدند و به‌دنبال آن، مکان‌ها و مراکز خدمات راهداری به‌وجود آمدند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۲)

۱۶۴- (آزاده میرزایی)
در اوایل قرن نوزدهم، نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شدند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۲)

۱۶۵- (آزاده میرزایی)
دسترسی به آبراهه‌ها ← سیاسی
گردشگری ← اقتصادی
تبادل فرهنگی ← اجتماعی

(بغرافیا (۳)، بغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۴)

۱۶۶- (بهورز یهیی)
در نیمه دوم قرن بیستم، ساختن آزادراه‌ها و بزرگراه‌ها برای حل مشکل ترافیک و همچنین افزایش سرعت خودروها متداول شد.

(بغرافیا (۳)، بغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۶)

۱۶۷- (آزاده میرزایی)
مصرف سوخت در حمل‌ونقل ریلی یک‌هفتم حمل‌ونقل جاده‌ای است. امروزه لوکوموتیوهای الکتریکی (برقی) بهترین نوع لوکوموتیوها از نظر سازگاری با محیط زیست‌اند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۸)

۱۶۸- (آزاده میرزایی)
در «نیمه دوم قرن بیستم» برخی کشورها مانند «فرانسه، اسپانیا، آلمان و ژاپن» طرح‌هایی را برای تولید قطارهای پرسرعت طراحی و آزمایش کردند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۹)

۱۶۹- (فاطمه سفایی)
حمل‌ونقل دریایی پوشش گسترده‌ای در جهان دارد. مسیرهای آبی فقط محدود به اقیانوس‌ها و دریاها نیستند و رودخانه‌ها و کانال‌ها را نیز شامل می‌شوند. حمل کالا با کشتی مقرون به صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش برای جابه‌جایی کالاها به‌ویژه کالاهای حجیم و بزرگ در مسافت‌های طولانی است. سرعت کشتی نسبت به سایر وسایل حمل‌ونقل، کم است.

(بغرافیا (۳)، بغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۵۲)

۱۷۰- (مهمعلی قطیبی باگی)
تشریح عبارات نادرست:

ب) تنها خط برقی کشور، مسیر تبریز به جلفا به طول ۱۴۸ کیلومتر است.

د) در «کشتی‌های رورو» تعداد زیادی وسیله نقلیه می‌توانند به درون آن بروند و در مقصد خارج شوند.

ه) در سال ۱۳۹۶، «بندر قشم» پرترددترین بندر مسافری کشور بوده است. (بغرافیا (۳)، بغرافیای حمل‌ونقل، صفحه‌های ۴۵، ۵۰ و ۵۲ تا ۵۴)

۱۸۴- (فاطمه سقایی)
نگاهی به نقشه پراکندگی ناهمواری‌های ایران نشان می‌دهد که دشت‌ها در نواحی داخلی کشور قرار دارند. سرزمین‌های کوهستانی اغلب بیش از هزارمتر از سطح دریاهای آزاد ارتفاع دارند و منطقه کوهستانی تالش جهت شمالی جنوبی دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۱۸۵- (آرزو میرزایی)
جریان آب رودهایی که از زاگرس سرچشمه می‌گیرند، به‌علت تغییرات اقلیمی، دچار نوساناتی شده و از حالت منظم به حالت نامنظم و طغیانی تغییر شکل داده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۷)

۱۸۶- (فاطمه سقایی)
بعضی از دشت‌ها حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند؛ مانند ماهی‌دشت کرمانشاه. برخی دشت‌ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به‌وجود آمده‌اند؛ مانند دشت نهاوند. بعضی از دشت‌ها در هنگام چین‌خوردگی‌ها و درحد فاصل طاق‌دیس یا در میان نودیس‌ها ایجاد شده‌اند؛ مثل دشت کاکان در فارس.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۰)

۱۸۷- (پهروز یهیی)
کویر، بخشی از بیابان است و به نم‌زارهای پف‌کرده‌ای گفته می‌شود که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۳)

۱۸۸- (فاطمه سقایی)
به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به‌سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند. با نگاهی به نقشه حوضه‌های آبریز ایران (شکل ۶- صفحه ۵۰ کتاب درسی) درمی‌یابیم که حوضه آبریز فلات مرکزی، بزرگ‌ترین حوضه آبریز کشور است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۹ و ۵۰)

۱۸۹- (آرزو میرزایی)
طولانی‌ترین رودهایی که به دریای خزر می‌ریزند، عبارت‌اند از: رود ولگا و اورال از شمال، سفیدرود و هراز از جنوب غربی و جنوب، رود اترک و گرگان از جنوب شرق و رود کورا و ارس از سمت جنوب غرب.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۵۱)

۱۹۰- (پهروز یهیی)
نیریز و هامون دریاچه‌های فصلی و فامور و مهارلو دریاچه‌های دائمی هستند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۵۶)

۱۷۸- (علی‌محمد کریمی)
وظیفه حفظ سرودهای وداها از گزند فراموشی، تعلیم آموزه‌های دینی و اجرای آداب مذهبی، بر عهده افرادی بود که به برهمن شهرت داشتند. آیین برهمنی آداب و مناسک دشواری را بر پیروان خود تحمیل می‌کرد که قربانی کردن از جمله رسوم سخت و پیچیده آن بود.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۷۹- (علی‌محمد کریمی)
رسمیت دادن به آیین کنفوسیوس از حوادث دوران سلسله هان در چین باستان است.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۴۷)

۱۸۰- (علی‌محمد کریمی)
حفری یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان است و نیازمند به دانش، تجربه و دقت فراوان است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

جغرافیای ایران

۱۸۱- (فاطمه سقایی)
مطالعه تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات، نظام‌های اقتصادی و عرضه و تقاضا در حیطه علم اقتصاد و پرداختن به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف، در حیطه جغرافیای اقتصادی قرار دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۳)

۱۸۲- (پهروز یهیی)
سؤال «چرا» به علت وقوع پدیده می‌پردازد. چرا این پدیده به وجود آمده است؟ (تداوم خشک‌سالی در سال‌های اخیر). سؤال «چه کسی یا چه کسانی»، روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد. چه کسانی یا کدام فعالیت‌ها و برنامه‌های انسانی در این پدیده اثر داشته است و تأثیر آن بر محیط و انسان چیست؟ (بی‌توجهی به تثبیت خاک).

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۸)

۱۸۳- (محمد علی فطیعی باگی)
تنوع آب‌وهوایی ایران ناشی از گستردگی در عرض‌های جغرافیایی است. (موقعیت مطلق یا ریاضی)

نقش ارتباطی کشور ایران و برخوردار بودن از منابع انرژی، ناشی از موقعیت نسبی است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۴ و ۱۷)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱-

(آریتا پیرقی)

عبارت اول ← رویکرد تبیینی، بر آنچه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند.
عبارت دوم ← در جامعه‌شناسی تبیینی، ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل مشاهده و فهم نیست؛ زیرا با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک ردیلت اخلاقی است. به سبب اینکه بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین این‌که چه کسی از نژاد برتر برخوردار است و برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده است.
عبارت سوم ← تأکید افراطی بر نظم اجتماعی، به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند. ماکس وبر از سلطهٔ چنین نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۹۲-

(مهمبر ابراهیم مازنی)

در قرن نوزدهم میلادی برخی از متفکران اجتماعی آلمانی از جمله ویلهلم دیلتای و ماکس وبر، مدعی شدند که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد. ماکس وبر معتقد بود کنش اجتماعی معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد؛ بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید. وبر با اینکه فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست، اما از آنجا که هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آنچه جامعه‌شناسان از مطالعهٔ پدیده‌ها می‌فهمند باید با روش تجربی اثبات شود وگرنه ارزش علمی ندارد. از این‌رو تفهیم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست؛ بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت. به همین دلیل، وبر جامعه‌شناسی خود را تفهیمی-تبیینی معرفی می‌کرد. از نظر او جامعه‌شناس فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند اما نمی‌تواند دربارهٔ آرمان‌ها و ارزش‌ها که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند، داوری علمی کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۴۹)

۱۹۳-

(ارغوان عبدالملکی)

ج ← هدف جامعه‌شناسی تفسیری، معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی است.

ب ← نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند، ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند.

الف ← وبر با اینکه فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست، اما از آنجا که هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آنچه جامعه‌شناسان از مطالعهٔ پدیده‌ها می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود وگرنه ارزش علمی ندارد. از این‌رو تفهیم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست، بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت.
د ← تأکید بیش از اندازهٔ رویکرد تبیینی بر نظم اجتماعی به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۱، ۳۹ و ۵۱)

۱۹۴-

(آریتا پیرقی)

تشریح مورد نادرست:

انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی مانند جلب رضایت الهی (غیر قابل مشاهده) هستند که با رویکرد تبیینی قابل توضیح و قابل مشاهده و فهم نیست.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۴، ۳۹ و ۴۱)

۱۹۵-

(کامران اله‌مرداری)

- جامعه‌شناسان تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرند (خلاقیت‌زدایی).

- بسیاری کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند (ارزش‌زدایی).

- مطالعات تبیینی محدود به توصیف خصوصیات و رفتار قابل مشاهده است و به معنای پدیده‌ها برای افراد توجهی نمی‌کند (معنازدایی).

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۱۹۶-

(کامران اله‌مرداری)

- بررسی تمام ابعاد یک پدیدهٔ اجتماعی خاص، ویژگی روش مطالعهٔ موردی است.
- پرده برداشتن از معناهای نهفته در کنش‌ها ویژگی روش قوم‌نگاری است.
- هر دو روش قوم‌نگاری و مطالعهٔ موردی از روش‌های کیفی هستند اما پرسش‌نامه‌های با پاسخ چندگزینه‌ای از ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش‌های کمی هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۹۷-

(مهمبر ابراهیم مازنی)

- وبر با اینکه فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست اما از آنجا که هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آنچه جامعه‌شناسان از مطالعهٔ پدیده‌ها می‌فهمند باید با روش تجربی اثبات شود وگرنه ارزش علمی ندارد. از این‌رو تفهیم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست.

- رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند. بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معنایی نهفته در کنش‌ها راه یافت.

- کنشگران فردی و جمعی، هم در معنای ذهنی و هم در معنای فرهنگی، فعال و خلاق‌اند. همین فعالیت و خلاقیت کنشگران موجب پیدایش معنایی گوناگون و در نتیجهٔ آن پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف، درون هر جهان اجتماعی می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۳۹ و ۵۰)

۲۰۳- (آزیتا پیرقی)

دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلیقات ویژه افراد ← بخش فردی جهان انسانی
بخش اجتماعی و فرهنگی جهان اجتماعی ← بیان اندیشه به صورت گفتار و
نوشتار

اغلال و سلاسل ← باورها و اعمالی که مانع درک انسان از حقیقت خویش
و جهان هستی می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۴، ۵ و ۸)

۲۰۴- (آزیتا پیرقی)

عدم شکوفایی استعدادهای انسان ← عدم شناخت درست انسان از
خویشتن و جهان هستی

سلب کردن ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی از علوم انسانی و اجتماعی ← نادیده
گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی

پدیدآمدن جهان‌های فرهنگی مختلف ← پاسخ‌های متفاوت به
پرسش‌های بنیادی

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳، ۴، ۷ و ۸)

۲۰۵- (مبیناسادات تاپیک)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گونه دوم - گونه نخست

گزینه «۲»: گونه نخست - گونه نخست

گزینه «۳»: گونه دوم - گونه نخست

گزینه «۴»: گونه نخست - گونه دوم

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۲۰۶- (کامران اله‌مراری)

از نظر قرآن هویت مشرکانه افراد و فرهنگ جامعه باعث می‌شود که زمین
و آسمان ظرفیت‌های الهی خود را از انسان‌ها پنهان کنند.

فرهنگی که تسلط یک جامعه، گروه یا قوم خاص را بر دیگران طلب
می‌کند، فرهنگ سلطه یا استکبار نامیده می‌شود.

فرهنگی که جهان را به دوگانه مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند، فرهنگ
جهانی نوع اول است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۸، ۱۲ و ۱۳)

۲۰۷- (کامران اله‌مراری)

انسان در جهان مدرن به‌عنوان موجودی تعریف می‌شود که در تمام طول
زندگی خود مشغول کار کردن است و فرصتی برای اندیشیدن و امور روحانی
ندارد (فقدان معنویت)؛ او نقشی در تغییر سرنوشت خود ندارد و از زمانی که
به دنیا می‌آید، تقدیرش مشخص است (رویکرد تقدیرگرایانه و غیرمسئول
نسبت به انسان)، یا صاحب کارخانه و ثروتمند است یا اینکه باید به‌عنوان
نیروی کار برای ثروتمندان کار کند (فقدان عدالت و قسط).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۹۸- (کامران اله‌مراری)

موارد گفته‌شده در این گزینه‌ها هنگامی به‌وجود می‌آیند که انسان از نظم
موجود گامی فراتر رود (مجری صرف نظم موجود نباشد).

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

۱۹۹- (ممدابراهیم مازنی)

خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی، موجب پیدایش فرهنگ‌ها و
جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود. جهان‌های اجتماعی مختلف، معانی
ذهنی و فرهنگی متفاوتی پدید می‌آورند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۲۰۰- (ارغوان عبدالملکی)

رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی، بر این باور است که کنشگران
بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند. بنابراین برای
فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی
نهفته در کنش‌ها راه یافت.

تنوع و تکثر معانی، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن
آن‌ها می‌شود.

مطالعه موردی یکی از روش‌های کیفی است. اگر محقق بخواهد تمامی
ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مثلاً یک فرد، یک نهاد اجتماعی یا یک
فرهنگ را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان
دهد، از این روش استفاده می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۰۱- (آزیتا پیرقی)

متفکران مسلمان جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند و
نزد آنان جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.

بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود
دارد و هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید
می‌آورد و به همان نوع اجازه ظهور می‌دهد. هر نوع عقیده و اخلاقی نیز
جویای فرهنگی متناسب با خود است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۴ تا ۸)

۲۰۲- (آزیتا پیرقی)

جهان تکوینی، ماده خامی برای دخل و تصرف جوامع مختلف است. ←
دیدگاه فرهنگ‌گرایان است؛ در این دیدگاه، جهان ذهنی و تکوینی اهمیت و
استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

ادراک و آگاهی به انسان منحصر نمی‌شود. ← دیدگاه متفکران مسلمان
است؛ این دیدگاه جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی را مهم و در
تعامل با یکدیگر می‌داند.

ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند. ← دیدگاه
طبیعت‌گرایان است؛ در این دیدگاه علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ،
هویتی طبیعی و مادی دارند و نظیر علوم طبیعی است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۲۱۳- (موسی اکبری)
این مطلب وقوع یک معلول بدون وجود علت را بیان می‌کند که همان معنای اول اتفاق است.

نکته: معنای چهارم اتفاق مطابق با اصل علیت است و نه برخلاف آن.
(فلسفه (۲)، مسائل پیرامون واقعیت و هستی، صفحه ۲۶)

۲۱۴- (کیمیا طهماسبی)
طبق نظر ایرانیان باستان، بهمن، اولین مخلوق خدا است و نه خالق عرصه هستی.
(فلسفه (۲)، مسائل پیرامون فرا و عقل، صفحه ۳۳)

۲۱۵- (کیمیا طهماسبی)
استدلال دکارت:
(۱) هر موجود متناهی درکی از موجودی نامتناهی دارد.
(۲) درک موجود متناهی از موجود نامتناهی نمی‌تواند از خود وی باشد؛ زیرا او متناهی است.
(۳) این «تصور موجود نامتناهی» از طریق موجودی نامتناهی به موجود متناهی اعطا شده است.
(فلسفه (۲)، مسائل پیرامون فرا و عقل، صفحه ۳۵)

۲۱۶- (فاطمه سادات شریف‌زاده)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برهان نظم در نظر هیوم نمی‌تواند یک ناظم نامتناهی را اثبات کند.
گزینه «۳»: برهان نظم ارسطو از تجربه گرفته شده است و به دلیل صرفاً عقلی بودن مردود نمی‌باشد.
گزینه «۴»: هیوم بر برهان نظم نیز نقد وارد می‌کند.
(فلسفه (۲)، مسائل پیرامون فرا و عقل، صفحه ۳۶)

۲۱۷- (موسی اکبری)
کانت در استدلال خود، ضرورت وجود خدا را اثبات می‌کند و نه وجود خدا را.
(فلسفه (۲)، مسائل پیرامون فرا و عقل، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۲۱۸- (موسی اکبری)
فلاسفه بعد از کانت به دو دسته تقسیم می‌شوند:
دسته اول مانند اوگوست کنت معتقدند یا خدایی وجود ندارد یا قادر به اثبات و شناخت آن نیستیم. (گزینه‌های ۱ و ۲)
دسته دوم که از تجربه‌های درونی و بدون ذکر دلیل، وجود خدا را اثبات می‌کنند. (گزینه ۴)
هیچ‌کدام از این دو دسته به ارائه استدلال عقلی برای حل مسائل فلسفی قائل نبودند.

(فلسفه (۲)، مسائل پیرامون فرا و عقل، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۱۹- (موسی اکبری)
در نظر افلاطون، با تفکر و تعقل می‌توان به خدا دست یافت و از او بهره‌مند شد.
(فلسفه (۲)، مسائل پیرامون فرا و عقل، صفحه ۳۴)

۲۲۰- (موسی اکبری)
کرگور معتقد است ایمان هدیه‌ای الهی است که خداوند به انسان عطا می‌کند.

(فلسفه (۲)، مسائل پیرامون فرا و عقل، صفحه ۳۸)

۲۰۸- (حامد مغربی سبکی)
- استعمار از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج خود رسید.

- امپریالیسم سیاسی از طریق اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.
- استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی (استعمار قدیم)، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ یونانی، صفحه ۲۳)

۲۰۹- (حامد مغربی سبکی)
- کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی نمونه موفق از کودتاهای استعمار نو به‌شمار می‌رود.

- مردمی که برتری فرهنگی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه جهان غرب جست‌وجو می‌کنند و به مسیری می‌روند که جهان غرب برای آن‌ها ترسیم می‌کند.

- جهان غرب در استعمار فرانسه، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد؛ یعنی به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و باورها و ارزش‌های فرهنگی خود را تبلیغ و ترویج می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ یونانی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۲۱۰- (مهدی ابراهیم مازنی)
- امپراتوری و شاهنشاهی، از طریق کشورگشایی و جهان‌گشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد. استعمار، واژه‌ای است که بر اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی دلالت می‌کند.

- در امپریالیسم فرهنگی، مقاومت فرهنگی جامعه‌ای بر اثر تصرف اقتصادی یا نظامی فرومی‌ریزد، اما در استعمار فرانسه بیش از آنکه از ابزارهای نظامی و سیاسی یا اقتصادی استفاده شود، از ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی و علمی به‌ویژه از رسانه‌ها و فناوری اطلاعات بهره برده می‌شود.

- استعمار فرانسه، بیش از ابزار نظامی، سیاسی و اقتصادی از ابزارهای فرهنگی و علمی به‌ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ یونانی، صفحه‌های ۲۰، ۲۳ و ۲۵)

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- (کنکور سراسری ۹۱، با تغییر)
باید دقت کرد که در صورت سؤال گفته شده است: «لزوماً» انتظار شادابی و رشد این نهال را داریم، پس به «وجوب علی» اشاره دارد که تخلف‌ناپذیر و حتمی است.

(فلسفه (۲)، مسائل پیرامون واقعیت و هستی، صفحه ۲۵)

۲۱۲- (صدرا فاطمی)
کسی که معنای دوم اتفاق را پذیرفته، نمی‌تواند دانشمندان را به کشف علت پدیده‌ها دعوت کند.

(فلسفه (۲)، مسائل پیرامون واقعیت و هستی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

منطق

۲۲۱- (فاطمه سادات شریف زاره)
جملات انشایی، تمایلات و احساسات ما را مطرح می کنند و نه جملات خبری.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه ۵۹)

۲۲۲- (فاطمه سادات شریف زاره)
قضیه مطرح شده در گزینه «۲» یک قضیه حملی است.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه ۶۰)

۲۲۳- (فاطمه سادات شریف زاره)
قضایای مطرح شده در این گزینه، هر دو از نوع قضیه حملی «محصوره» هستند.

نکته: در قضیه «ظلم خوشایند نیست»، سور «هیچ» حذف شده است اما در معنا و مفهوم آن وجود دارد.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه ۶۲)

۲۲۴- (فرهار قاسمی نژاد)
در گزینه «۴» چو به معنی اگر است و قضیه دارای حکم مشروط است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه های «۱» و «۲»: قضیه نیستند و جمله انشایی محسوب می شوند.
گزینه «۳»: به جان خودم اگر بروم یعنی به جان خودم نمی روم؛ بنابراین قضیه حملی است.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه ۶۰)

۲۲۵- (سنا فیروزه)
موضوع این قضیه، مفهومی جزئی است؛ بنابراین قضیه شخصی می باشد. اما دیگر گزینه ها موضوع کلی دارند و قضایای محصوره هستند.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه ۶۲)

۲۲۶- (فاطمه دانشور صائین)
وقتی گفته می شود یک جمله کاذب است یعنی این جمله لزوماً یک جمله خبری است؛ زیرا فقط در جمله خبری صدق و کذب مطرح می شود؛ پس اینکه الف جمله انشائی است لزوماً کاذب است.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه ۵۹)

۲۲۷- (موسی آبروی)
در این قضیه، برخلاف سایر قضایا، ابتدا موضوع و سپس محمول بیان شده است.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه ۶۱)

۲۲۸- (موسی آبروی)
- تنها قضیه محصوره را می توان به صورت جزئی یا کلی بیان نمود و این صفات در مورد قضیه شخصی کارایی ندارند.

- سور یک قضیه، دایره مصادیق موضوع آن قضیه را بیان می کند.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه های ۶۲ و ۶۳)

۲۲۹- (کتکور سراسری ۹۴)
در قضیه حملی، صفت یا حالتی از چیزی را بیان می کنند و به آن نسبت می دهند. در گزینه «۲» هر دو مورد ذکر شده قضیه حملی است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: دل در کسی میند، امر است و نمی تواند قضیه باشد.

گزینه «۳»: «اگر» در قضیه های شرطی می آید و از ادات شرط است، پس قضیه حملی نیست.

گزینه «۴»: چگونه آدمی هستی، جمله پرسشی و سؤالی است و قضیه نیست.

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه ۶۰)

۲۳۰- (قارچ از کشور ۹۸)
اجزای قضیه اول: کسی (موضوع) رونده به مسافرت (محمول) نیست (رابطه) اجزای قضیه دوم: دانش و دین (موضوع) رهاننده تو (محمول) است (رابطه)

(منطق، قضیه عملی و قیاس اقترانی، صفحه های ۶۰ و ۶۱)

فلسفه یازدهم

۲۳۱- (موسی آبروی)
حس، وسیله ای برای درک امور محسوس است؛ اما خود آن، از امور محسوس نیست.

(فلسفه (۱)، معرفت و شناخت، صفحه ۴۰)

۲۳۲- (موسی آبروی)
امکان معرفت برای اصل شناخت مطرح می شود و نه یک نوع شناخت خاص.

(فلسفه (۱)، معرفت و شناخت، صفحه ۴۲)

۲۳۳- (فرهار قاسمی نژاد)
گزینه «۳» به وجودشناسی مربوط می شود، نه معرفت شناسی.

(فلسفه (۱)، معرفت و شناخت، صفحه های ۴۱ و ۴۲)

۲۳۴- (موسی آبروی)
گاهی متوجه می شویم که بعضی از چیزهایی که فکر می کردیم آن ها را می دانیم، درست نبوده و ما در موردشان دچار خطا شده ایم.

(فلسفه (۱)، معرفت و شناخت، صفحه های ۴۱ و ۴۲)

۲۳۵- (فاطمه سادات شریف زاره)
تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: شک در امکان شناخت و شکاکیت مطلق امکان پذیر نیست.

گزینه «۳»: این شک، غیر از شک در اصل شناخت است.

گزینه «۴»: شک در اصل دانستن و همه دانسته ها، امکان پذیر نیست.

(فلسفه (۱)، معرفت و شناخت، صفحه ۴۳)

۲۳۶- (فاطمه دانشور صائین)
معرفت شناسی، بخشی از فلسفه است که به خود پدیده شناخت می پردازد یعنی موضوع آن پدیده شناخت است. این بخش از فلسفه امروزه به صورت شاخه مستقلی در فلسفه درآمده است.

(فلسفه (۱)، معرفت و شناخت، صفحه ۴۲)

۲۴۵- (سوفیا خرفی)

دو مسئله نخست به دلیل اینکه موقعیت اولیه و فهرست راهبردها در آن مشخص است، جزء مسئله‌های خوب تعریف شده می‌باشند، اما دو مورد بعدی در زمره مسئله‌های بد تعریف شده، محسوب می‌شوند، از این جهت که با ابهام‌های زیادی همراه هستند و موقعیت اولیه و راهبردهای مشخص ندارند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۸)

۲۴۶- (فرهار علی نژاد)

مراحل حل مسئله: ۱- تشخیص مسئله (گزینه ۳) ۲- به کارگیری راه حل مناسب برای حل مسئله (گزینه ۴) ۳- ارزیابی راه حل (گزینه ۱) ۴- بازبینی و اصلاح راه حل (گزینه ۲) ۵- انتخاب راه حل‌های جایگزین

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۴۷- (میناسارات تاپیک)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: یکی از روش‌های کاهش فشار روانی، پرورش روش‌های درست حل مسئله است؛ (تعارض موضوعی است که با حل مسئله چندان ارتباطی ندارد.)

گزینه «۳»: افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.

گزینه «۴»: بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند، بلکه مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۲۴۸- (پروانه کریمی)

- اگر قرار باشد در آینده نزدیک در آزمون مهمی شرکت کنید، شناخت میزان دانش فعلی‌تان به شما کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسید و راه‌حل‌های بهتری ارائه دهید. (در مسئله موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص شود.)

- عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود. به همین دلیل است که حل تمرین ریاضی برای ریاضی‌دان آسان است، اما برای دیگران مسئله است. (در مسئله، توانمندی‌های ما محدود است.)

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۲۴۹- (معصومه حسینی صفا)

الف) ناتوانی در حل مسئله، وضعیت ناخوشایندی را ایجاد می‌کند که «ناکامی» نام دارد.

ب) ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود.

ج) به دلیل محدودیت زمانی، برخی تمایل دارند از روش‌های اکتشافی حل مسئله استفاده کنند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۳۰ و ۱۳۱)

۲۵۰- (پروانه کریمی)

روش بارش مغزی یکی از شیوه‌های حل مسئله است. در این روش، همه راه‌حل‌های احتمالی که فکر می‌کنیم در پاسخ به یک مسئله می‌تواند درست باشد، ارائه می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۸)

۲۳۷- (موسی اکبری)

شک در شناخت همه اسرار جهان، غیر از شک در اصل امکان شناخت است. (فلسفه (۱)، معرفت و شناخت، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۲۳۸- (موسی اکبری)

فرد دوم نسبت به وجود امر خارجی آگاهی دارد و وجود امر خارجی مابایز آگاهی او است.

(فلسفه (۱)، معرفت و شناخت، صفحه ۳۲)

۲۳۹- (سنا فیروزه)

معرفت‌شناسی تنها به خود اصل و امکان معرفت می‌پردازد.

نکته: هر فیلسوفی مطمئناً درباره خود اندیشیدن دیدگاهی دارد اما همه فلاسفه به علم معرفت‌شناسی نپرداخته‌اند.

(فلسفه (۱)، معرفت و شناخت، صفحه ۳۲)

۲۴۰- (فرهار قاسمی نژاد)

تکمیل معلومات، یعنی رسیدن به معلومات جدید و تصحیح معلومات، یعنی پی بردن به اشتباهات گذشتگان.

(فلسفه (۱)، معرفت و شناخت، صفحه ۳۴)

روان‌شناسی

۲۴۱- (کتاب آبی)

منظور از شرایط موجود در تعریف «حل مسئله» همان ارکان تعریف «مسئله» است، یعنی، موانع مشخص و امکانات و توانمندی‌های محدود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۲۴۲- (موسا عفتی)

- نوع نگاه دانشمندان به مسائل با افراد عادی بسیار متفاوت بوده و به همین علت آن‌ها قادر به اکتشافات و اختراعات زیادی در رابطه با مسائل پیش آمده هستند.

- تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را انتقال می‌گویند. مطابق این پدیده افرادی که به زبان انگلیسی مسلط هستند، در یادگیری زبان‌های دیگر موفق‌ترند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

۲۴۳- (معصومه حسینی صفا)

تشریح عبارات غلط:

ب) در تشخیص مسئله، بهتر است دیگران نقش راهنما داشته باشند و فرد خود آن را شناسایی کند.

ج) ارزیابی راه حل، باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۴۴- (معصومه حسینی صفا)

بن‌بست، زمانی ایجاد می‌شود که حل‌کننده مسئله با نگاه فعلی قادر به حل آن مسئله نباشد. راه خروج از این بن‌بست، تغییر نگاه فرد و تغییر بازنمایی آن مسئله است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۲)